БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 123

31 ИЮЛЬ ШАНБА 1954 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВИСТАВКАСИДА. Виставканинг очилиши олдидан (1-нчи бет).

Хитой халқ республикасининг Москвадаги элчихонасида қабул маросими (1-нчи бет).

СССР Министрлар Советининг раиси Г. М. Маленков ҳузурида ХХР Давлат Ма'мурий Кенгашининг Бош Министри ва Ташқи Ишлар Министри Чжоу Энь-лай ҳамда ВДР Бош Министрининг Ўринбосари Фам Ван Донг шарафига зиёфат (1-бет).

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ. **П. Лунев.** — Маҳаллий Советларнинг ишчанлигини оширайлик (2-нчи бет).

Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги шарафига (2-нчи бет).

П. Яхлаков. — Тарихнинг ибратли сабоқлари (2-нчи бет).

Пахтани машина блан теришга пухта тайёргарлик кўрайлик! О. Аҳмедов. — Механизаторларимизнинг аҳди. **Х. Турсунқулов.** — 400 гектар ердаги пахтани машина блан териб оламиз. **Р. Норбеков.** — Пахтани машинада терамиз (3-нчи бет).

С. Маҳкамов. — Ишонч (3-нчи бет).

Бирлашган ва демократик Германия учун, тинчлик, фаровонлик ва бахт Германияси учун! (4-нчи бет).

Болгария халқ республикаси ҳукуматининг Жанва кенгаши тўғрисидаги баёноти. (4-нчи бет).

Та'лим-тарбия ишларини янада юксак даражага кўтарайлик (4-нчи бет).

Пахта териш машиналари ремонтини тез ва сифатли ўтказайлик

Партия ва ҳукуматимиз пахтачиликни тобора ривожлантириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Колхоз, совхоз ва МТСлар давлат томонидан берилаётган катта ёрдамларга таяниб, пахта майдонини йил сайин кенгайтирмоқдалар, ана шу янги ерлардан мўл ҳосил етиштириш учун курашаётирлар. Пахтакорларимиз механизаторлар блан мустаҳкам ҳамкорликда ишлаб, дала ишларининг асосий қисмини — ер ҳайдаш, экинларни парвариш қилишни кучли тракторлар ёрдамида бажараётирлар.

Бу йил ўзбек халқи она-Ватанга 3 миллион тонна пахта етказиб бериш тўғрисида ўз зиммасига шарафли мажбурият олди. Бизнинг область пахтакорлари эса мамлакатга 500 минг тонна пахта етказиб беришга қарор қилдилар. Ҳозирги кунларда ана шу катта мажбуриятни бажариш учун поёнсиз пахта далаларимизда қизғин ижодий меҳнат қилинаётир. Мамлакатимизга янада кўп «оқ олтин» етказиб бериш мақсадида зўр ғайрат блан курашаётган илғор пахтакорларимиз ҳарбир туп ғўзани меҳр блан юқори сифатли парвариш қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь, Февраль-март ва июнь Пленумлари қарорларида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини кескин ривожлантириш, қишлоқ хўжалик ишларида механизация кучидан максимал фойдаланиш та'кидланган. Ана шу мақсадда давлатимиз МТСларнинг трактор паркини жуда кўп хилдаги ва ҳарқандай ишни ҳам муваффақиятли бажараоладиган техника блан тобора кўпрок та'минламоқда. Илғор пахтакорлар зўр техника кучидан самарали фойдаланиб, дала ишларини ўз муддатида бажаришда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Лекин пахтачиликда энг кўп меҳнат талаб қиладиган йиғим-терим ишларини механизациялаштиришга ҳали ҳам машиналар ролини камситаётган колхоз раислари, совхоз директорлари, район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари бор. Ана шу жойларда ҳосил қанча кўп етиштирилаётган бўлса ҳам, пахта териш машиналаридан ёмон фойдаланилаётгани учун, кўл кучи етишмай, ҳосилнинг кўп қисми нобуд қилиб юборилмоқда ёки йиғим-терим ишлари ниҳоятда кечиктириб юборилаётир. Худди шундай воқиа ўтган йили областимизнинг кўпчилик районларида содир бўлди.

1953 йилда теримга тушилган дастлабки кунларда Янгийўл, Чиноз, Сирдар'ё, Верхне-волинск, Ховос ва бошқа бирқанча районларга борган киши бу районларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилганлигини амалда кўрар эди. Бироқ, бу районлар пахта тайёрлаш планини бажараолмадилар, ёки пешана тери тўкиб етиштирилган ҳосилнинг бир қисмининг нобуд бўлишига йўл қўйдилар. Нега шундай бўлди?

Бунинг асосий сабаби даставвал шундаки, пахта териш машиналаридан тўла фойдаланилмади. СХМ — 48 маркали машиналар далаларда кўп бўлса ҳам, унинг яхши ишлашига ҳалал берувчилар бўлди.

Ховос район раҳбарлари ўтган йили Жданов номли колхоз далаларини кўриб ғоят қувонардилар, чунки бу колхозда ғўза парвариши механизаторлар блан ҳамкорликда ўтказилганлиги туфайли, ҳосил мўл бўлиб, у барвақт етилган эди. Ана шу ҳосилнинг бир қисмини машина блан йиғиб-териб олишга ўз вақтида пухта тайёргарлик кўрилмаганлиги учун колхознинг кучи етмай, ҳосил нобуд бўлди. Колхоз йиғим-терим давридаги сводкаларда эса энг охирги ўринларда қолиб кетди ва, ниҳоят, чамандек очилиб турган пахта устига қор ёғди. Чунки бу колхозда МТС юборган СХМ — 48 маркали пахта териш машиналари ишлатилмай бекор турди. Колхоз раҳбарлари эса ана шу вақтга қадар, я'ни ҳосил қор тагида қолиб кетгунга қадар машиналарнинг ишлатилишига аҳамият бермадилар.

Ховос районидаги Жданов номли колхозда ўтган йили содир бўлган бу аянчли аҳвол областимиздаги жуда кўп колхозларга ҳам тааллуқлидирки, бундан ҳозирги вақтда, я'ни бу йилги мўл ҳосилни йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда зарур хулосалар чиқариб олиниши керак. Афсуски, шундай бўлмаётир.

Областимизда пахта майдони ўтган йилдагига қараганда бирнеча минг гектарга кенгайтирилганлиги муносабати блан терим давридаги иш ҳажми ҳам яна кўпаяди. Ўз-ўзидан ма'лумки, катта майдонлардаги пахта ҳосилини фақат қўл блан териб олиш мутлақо мумкин эмас. Шундай бўлишини кўра-билатуриб кўпчилик районларнинг раҳбарлари пахта териш машиналарининг тез ва сифатли ремонт қилинишига етарли аҳамият бермаётирлар.

Ховос район партия комитети (секретари ўртоқ Мирдадаев), район ижроия комитети (раиси ўртоқ Бойботиров) ва МТСларнинг раҳбарлари бултурги аҳволдан ўзларига керакли хулоса чиқариб олиш ўрнига, бу йил ҳам пахта териш машиналари ремонтини чидаб бўлмаслик даражада кечиктириб юбормоқдалар. Капитал ва жорий ремонт қилиниши зарур бўлган жуда кўп машиналар шу вақтгача колхозларнинг саройларида туради. Район раҳбарлари колхозларга борганларида ремонт қилиниши зарур бўлган машиналарни кўрадилар, албатта, лекин уларни МТС мастерскойларига юбортиришни тезлатмаётирлар. Бу мутлақо нотўғри. Ҳозирги пайтда колхозлардаги барча пахта териш машиналарини МТСга келтириш ва уларнинг ремонтини тез сур'ат блан сифатли ўтказиш учун курашиш зарур.

Пахта териш машиналарини ремонт қилиш Юқоричирчиқ районида ҳам талабга мутлақо жавоб бермайди. Бу йил район колхозларида 1700 гектар ердаги пахта ҳосили машиналар блан териб олиниши керак. Аммо районда ҳали бирорта пахта териш машинаси ремонт қилингани йўқ. Ваҳоланки, МТС раҳбарлари бу машиналарни 20 августга қадар тўла ремонтдан чиқариб қўйиш тўғрисида бирнеча марта ва'да берган эдилар.

Юқоричирчиқ район партия комитети (секретари ўртоқ Иброҳимов), район ижроия комитети (раиси ўртоқ Абдуллаев) ҳамда 1-нчи МТС директори ўртоқ Қосимов йиғим-терим ишлари бошланишига оз кун қолаётган бўлса ҳам, машиналарнинг тахт қилиб қўйилиши тўғрисида ғамхўрлик қилмаётирлар. Бу йил кўпгина СХМ—48 маркали пахта териш машиналари ғўза парваришида фойдаланиш учун мослаштирилган эди. Ана шу машиналарни ҳам ўз вақтида қайтадан пахта териш учун мослаш зарур бўлади. Бундан ташқари, бу йил областимиздаги жуда кўп колхозлар катта-катта майдонларга чигитни торайтирилган қаторларга экканлар. Ҳозирги кунда МТСларнинг механизаторлари олдида ана шу торайтирилган қаторлардаги пахта ҳосилини ҳам машиналар блан теришга қулайлаштириш учун пахта териш машиналарининг айрим қисмларини созлаш вазифаси туради.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорида пахта ҳосилини машиналар ёрдами блан териш деҳқончиликда энг муҳим вазифалардан бири эканлиги алоҳида кўрсатиб ўтилган. Пленум қарорида белгилаб берилган вазифаларни шараф блан бажариш — ҳарбир пахтакор ва ҳарбир механизаторнинг жонажон ишидир.

Пахта териш машиналари ремонтини тезлаштириш ва бу ишнинг юқори сифатли ўтказилишига эришиш ҳозирги кундаги энг муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Шу блан бирга, колхозларнинг правлениелари ва партия ташкилотлари ҳосили машина блан териладиган далаларни белгилаб қўйишлари керак. Бу ишлар агрономлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари ёрдамида, уларнинг маслаҳати блан қилиниши лозим.

Партия ва ҳукуматимиз етказиб бераётган барча техника кучидан унумли фойдаланиш учун курашайлик! Пахтакорларимизнинг ишини ғоят даражада енгиллаштирадиган пахта териш машиналаридан унумли фойдаланайлик! Республикамизнинг шонли 30 йиллик юбилейи кунига қадар она-Ватанимизга 500 минг тонна пахта етказиб беришдек олижаноб вазифани муваффақиятли бажариш учун курашайлик!

Н. С. ХРУШЧЕВ ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ БЛАН СУҲБАТ ҚИЛДИ

29 июльда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Н. С. Хрушчев Хитой Халқ Республикаси Давлат Ма'мурий Кенгашининг Бош Министри ва Ташқи Ишлар Министри Чжоу Энь-лайни қабул қилди ва у блан узоқ суҳбат қилди.

Суҳбатда Ван Цзя-сян ва Чжан Вэнь-тянь ҳозир бўлдилар.

ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ К. Е. ВОРОШИЛОВ ҲУЗУРИДА БЎЛДИ

29 июльда Хитой Халқ Республикаси Давлат Ма'мурий Кенгашининг Бош Министри ва Ташқи Ишлар Министри Чжоу Энь-лай СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов ҳузурида бўлди.

Суҳбатда Хитой Халқ Республикаси Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари Чжан Вэнь-тянь ҳозир бўлди.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ Г. М. МАЛЕНКОВ ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

29 июльда СССР Министрлар Советининг Раиси Г. М. Маленков Хитой Халқ Республикаси Давлат Ма'мурий Кенгашининг Бош Министри ва Ташқи Ишлар Министри Чжоу Энь-лайни қабул қилди ва у блан узоқ суҳбат қилди.

Суҳбатда Хитой Халқ Республикаси Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосарлари Чжан Вэнь-тянь ва Ван Цзя-сян ҳозир бўлдилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ Н. Н. Колесниковани Ленин ордени блан мукофотлаш тўғрисида

Ўртоқ Н. Н. Колесникова ижтимоий сиёсий фаолиятининг эллик йиллиги муносабати блан ва унинг революцион ҳаракатдаги актив иштирокини тақдирлаб, ўртоқ Надежда Николаевна **Колесникова** Ленин ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **К. ВОРОШИЛОВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **Н. ПЕГОВ.**

Москва, Кремль.
1954 йил 29 июль.

Хитой Халқ Республикасининг делегацияси В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейини бориб кўрди

Жанва кенгашининг ишларида қатнашган ва ҳозирги вақтда Москвада бўлган Хитой Халқ Республикаси делегацияси 29 июльда ХХР Давлат Ма'мурий Кенгашининг Бош Министри ва Ташқи Ишлар Министри Чжоу Энь-лай бошчилигида В. И. Ленин ва И. В. Сталин Мавзолейини бориб кўрди ва Мавзолейга гулчамбарлар қўйди.

Фавқулодда ва Муҳтор Элчи Чжан Вэнь-тянь бошчилигидаги Хитой Халқ Республикаси Элчихонасининг дипломатия состави делегация блан бирга келди.

Гулчамбарларни қўйиш вақтида СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Протокол Бўлими Мудирининг Ўринбосари А. Н. Капустин ва Москва Кремлининг Коменданти генерал-лейтенант А. Я. Веденин ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Вьетнам Демократик Республикаси бош министрининг ўринбосари Фам Ван Донг Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини бориб кўрди

29 июльда Вьетнам Демократик Республикаси бош министрининг ўринбосари ҳамда Жанва кенгаши ишида қатнашган ВДР делегациясининг а'золари Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасини бориб кўрдилар.

Бош министр ўринбосари Фам Ван Донгни ва делегация а'золарини СССР Ташқи Ишлар Министрининг ўринбосари В. А. Зорин ва СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё бўлимининг мудири К. В. Новиковлар кузатиб бордилар.

Виставка павильонларини ва иншоотларини кўздан кечирганда виставканинг бош методисти И. А. Минкевич ва павильон директорлари ма'лумот бериб турдилар.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига жўнаб кетдилар

Қишлоқ хўжалик ишлабчиқариши илғорларининг бир группаси Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг тантанали очилишида қатнашиш учун 30 июльда самолётда Москвага жўнаб кетди. Жўнаб кетганлар орасида Фарғона областининг Тошлоқ районидаги Сталин номли қишлоқ хўжалик артелининг раиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Р. Тўхтабоев, Тошкент областининг Калинин районидаги Ворошилов номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғ. Абдуллаев, Самарқанддаги мевачилик селекция станциясининг директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати К. Васильев ва бошқалар бор. (ЎзТАГ).

БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВИСТАВКАСИДА

Виставканинг очилиши олдидан

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг очилишига ҳамма тайёргарлик ишлари тугади. Эндиликда виставка территориясида тош терувчилар, сувоқчилар, нақш солучилар кўринмайди. Гранитчилар, йўл қурувчилар ва кўкаламзор қилувчилар ҳам ўз ишларини тамомладилар. Атрофи гулзорлар блан ўраб олинган ҳашаматли сарой-павильонлар ва бошқа монументал ажойиб бинолар кўмкўк дарахтзорлар орасида қад кўтариб турибди.

Виставка — бинокор ва инженерларнинг, олимлар ва социалистик деҳқончилик новаторларининг, архитектор ва рассомларнинг, методист ва агрономларнинг ҳамда бошқа кўп мутахассисларнинг кўпминглик коллектив меҳнати самарасидир. Уларнинг бутун ижодий ғайрати, илҳомбахш фикрлари илғор колхозлар, совхозлар ва МТС ларнинг, социалистик деҳқончилик новаторлари ва ташкилотчиларининг тажрибасини энг оммабоп қилиб ва ёрқин равишда кўрсатиб беришга, мамлакатдаги илмий муассасалар ва тажриба муассаларининг ютуқларини акс эттиришга қаратилган эди.

Виставка бош комитети 76 павильонни ва 230 та бошқа биноларни қабул қилиб олди. Бу биноларнинг умумий ҳажми икки миллион кубометрдан ортиқдир. Урушдан илгариги йилларда виставкани кўрган кишилар уни ҳозир кўриб эҳтимол танимай ҳам қолар, ундаги ўзгаришлардан ҳайратда қолар. 207 гектар майдонга жойлашган виставка янги мочументаль павильонлар, янги экспонат участкалари ва чорвачилик бинолари блан бойиди. «Дам олиш зонаси» илгариги виставкадагига нисбатан икки баравар кенгайтирилди.

Халқ вакилларини ва четэллардан келадиган меҳмонларни кутиб олиш учун ҳамма нарса тахт қилиб қўйилган. Барча инженерлик иншоотлари синаб кўрилди. «Халқлар дўстлиги», «Тош гул», «Бошоқ» деган ажойиб уникал фонтанларнинг, сув шаршараларининг иши текшириб қўрилди. Хилма-хил ёритиш системаси ҳам тўла равишда текшириб чиқилди. Кечалари виставкада худди кундузгидек ёруғ бўлади. Кундузгидек нур сочиб турадиган люминисцент трубкалари бўлган махсус ёруғлик ускуналари дарахтларни тагидан ҳам ёритиб туради. Кечқурунлари чироқ нурлари порлаб турганда виставка худди эртакларда тасвирланадиган ажойиб боғ-бўстонга ўхшаб кетади.

Виставкани ҳаққоний равишда боғ-шаҳар деб атайдилар. Табиатнинг буюк ўзгартирувчиси ва унинг шогирдлари томонидан етиштирилган дарахтларнинг энг қимматли нав'лари тўпланган машҳур Мичурин боғидан ташқари, павильонлар ёнига бундан икки йил илгари юзларча кўпйиллик мева дарахтлари ўтказилган эди. Бутун иш шундай уюштирилганки, бу дарахтлар биринчи августда меҳмонларни мўл-кўл мева ҳосили блан кутиб олади. Бу план юзага чиқди. Бутун асосий магистраль бўйлаб мевали олма, нок ва олча дарахтларининг аллеялари ўтади.

Яқиндагина бу ерда бўш ер участкаларини кўриш мумкин эди. Эндиликда эса бу ерлар худди гиламдек декоратив гуллар блан қопланди. Виставканинг ҳарбир бурчагида ҳархил, рангба-ранг гуллар хушбўй ҳид сочиб турмоқда. Масалан, марказий майдонда икки фонтан ўртасида кейинги кунларда барпо этилган каттакон гул партери жуда чиройлик.

Экинчилик бўлимининг экспонат участкалари келувчиларни кутиб олишга тайёр. Участканинг ҳарбир бўлагида

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси директорининг ўринбосари П. В. Беляев блан суҳбат

ўсимликнинг сорти, уни яратган ва етиштирган ташкилотнинг номи, селекциячи-авторнинг фамилияси кўрсатилган этикеткалар бор. Бу ерда дон экинлари, техника экинлари ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг мамлакатимизда районлаштирилган энг яхши сортларини, ҳархил дарахтларни, буталарни—ҳатто иҳота дарахтзорларини ва мамлакатдаги бирқанча энг яхши колхозларнинг кичик қилиб кўрсатилган олмашлаб экиш далаларини ҳам кўриш мумкин бўлади.

Виставкада ҳархил ўсимликлар ўсадиган 1.500 га яқин ер бўлаклари бор. Академик Н. В. Цицин ва унинг ходимлари томонидан етиштирилган 1-нчи серҳосил буғдой-пирой дурагайи айниқса қизиқарлидир. Участкалардан бирида буғдой-пирой дурагайини кўкламда дастлаб чорва молларга кўк ем учун, ва сўнгра ўсганидан кейин дон учун ўриб олиш тажрибаси муваффақиятли равишда ўтказилди.

Виставкада ярим миллион тупдан кўпроқ дарахт ва бута, 40 минг туп атр гул, 20 минг туп чирмовуқ ўсимликлар ва миллионларча туп гуллар ўсиб турибди. Бу ерда доим кўмкўк бўлиб турадиган субтропик зоналардан келтирилган ўсимликлар, Шимол ўсимликлари, областьлардан, ўлкалардан, автоном ва иттифоқчи республикалардан келтирилган жуда кўп хил ўсимликлар бор. Ватанимизда етиштириладиган деярлик ҳарбир ўсимликни Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида кўриш мумкин десак муболаға бўлмайди. Виставканинг ғоят катта ўсимлик фонди барча қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил юқори ҳосил етиштиришга ва шу блан аҳоли учун озиқ-овқат маҳсулотларини ҳамда енгил саноат учун хомашёни мўл-кўл қилишга қандай қилиб эришиш керак эканлигини яққол кўрсатадиган жонли мисолдир.

Виставканинг чорвачилик биноларида ҳаракат қизиб кетди. Виставкага келтирилган мингларча чорва моллари 30 кунлик карантиндан ўтганларидан кейин бу биноларга кўчирилди. Учта қорамол фермаси, қўй-чилик, чўчқачилик ва паррандачилик фермалари бутунича виставкага кўчириб келинди. Бу чорва моллари яхши парвариш қилинмоқда. Фермалардаги молларга виставканинг биринчи меҳмонлари — колхоз-совхоз ва бошқа хўжаликларнинг фермалар блан бирга Москвага келган илғор кишилари хизмат кўрсатмоқда.

Завод-павильонларни синаб кўриш учун ишга туширилди. Бу павильонлар ишлаб турувчи катта корхоналардан иборат. Улардан бири-аралаш ем-хашак ишлаб чиқарадиган завод — виставкага келтирилган икки минг бошдан кўпроқ қора моллар, отлар, чўчқалар, қўйлар, туялар, буғулар ва бошқа чорва моллар ҳамда кўп паррандалар учун хилма-хил ем-хашак тайёрлаб беради.

Корхоналарнинг иккинчиси—мураккаб аппаратлари сутни шишаларга қуюш ва шишаларни пробкалаш учун энг янги автоматлари, ёғ ва пишлоқ чиқарадиган ускуналари бўлган сут заводидир. Учинчи корхона-паррандачилик фабрикасидир. Бу фабрика ҳозирдаёқ пойтахтнинг савдо шохобчаларига ва колхоз фермаларига 40 минг жўжа берди. Главмясо павильонида сосиска, котлет, чучвара ва сомса тайёрлайдиган автоматлар ишга тушириш учун тахт қилиб қўйилган.

Виставкада кўрсатиладиган ҳамма машиналарни монтаж қилиш ва бўяш ишлари тугади. Бу машиналар очиқ майдонларда ҳам, механизациялаш ва электрлаштириш павильонида қўйилган. Бу павильоннинг заллари гигант ёруғ ангарларга ўхшайди, бу ерда ҳархил ишларни бажарадиган қарийб 1.200 та турли машиналар бор. Бу — социалистик қишлоқ хўжалигини юқори унумли техника блан та'минлайолган Ватанимизнинг индустрия қудратини кўрсатувчи ёрқин ва яққол далилдир. Бу техниканинг кўрсатилиши шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг улуғ алоқасини, ишчилар синфи блан колхозчи деҳқонларнинг бузилмас иттифоқини ифодалайди.

Виставкадаги жуда кўп стендларнинг ҳаммаси жиҳозланиб бўлди. Лекин ҳаёт ба'зан ўз тузатишларини киритади ва тайёр бўлган ба'зи стендларни ўзгартиришга тўғри келади. Масалан, 1954 йилда колхозлар, машина-трактор станциялари ва совхозларнинг кўкламги экишни муваффақиятли равишда ўтказганликлари тўғрисида, баҳори дон экиш, қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш планининг ошириб бажарилганлиги тўғрисида яқинда СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахборотида э'лон қилинган рақамларни виставкада акс эттирмаслик мумкин эмас.

Виставка бош комитети Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига 170 минг қатнашчини, шу жумладан Россия Федерацияси бўйича 64 минг, Украина ССР бўйича қарийб 57 минг, Белоруссия ССР бўйича 6 минг қатнашчини тасдиқлади. Кандидатларни тасдиқлаш давом этмоқда. Мамлакатнинг областьлари, ўлкалари ва республикаларига 300 минг дона экскурсия путевкалари юборилди. Ҳаркуни Москвага уч ярим минг киши келиб туради. Уларнинг кўпи йўлда. Приморьенинг донгдор кишилари виставкада қатнашиш учун Узоқ Шарқдан жўнаб кетдилар. Украинадан, Белоруссиядан ва бошқа республикалардан экскурсиячиларнинг йўлга чиқҡанликлари тўғрисида хабарлар олинди. Виставканинг очилишига 35 минг киши таклиф этилади. Улар орасида — четэллардан келадиган меҳмонлар-олимлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари бор. Шунингдек йигирмадан кўпроқ давлатнинг қишлоқ хўжалик министрлари ҳам таклиф этилди.

Виставкага келувчи кишиларга хизмат кўрсатиш учун махсус троллейбуслар ажратилган. Виставканинг ичкарисидаги ярим ҳалқа троллейбус линиясида 20 тагача машина қатнаб туради, машиналар 7 пунктда тўхтайди. Савдо ва озиқ-овқат корхоналарининг кенг шохобчалари очилади. Кўл бўйидаги гўзал манзарали жойда пойтахтдаги энг катта ресторанлардан бири қурилган. Бундан ташқари кўпгина бошқа ресторанлар, ошхоналар, кафэлар, закусхоналар, миллий овқатлар тайёрланадиган чайналар, киоскалар, палаткалар ҳам очилади. Уларча магазинлар ҳархил моллар блан тўлдириб қўйилган. Бу магазинларда виставкадан эсдалик учун ҳархил сувенирларни ҳам сотиб олиш мумкин.

25 июльда партия ва ҳукумат раҳбарлари виставкани келиб кўрдилар. Улар виставка коллективи томонидан виставкани қуриш, безатиш ва кўкаламзорлаштириш соҳасида катта ишлар қилинганлигини та'кидладилар. Шунингдек, виставка қатнашчиларини танлаш ва экспонатларни тайёрлаш соҳасида маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари томонидан катта иш қилинганлиги ҳам та'кидлаб ўтилди. Партия ва ҳукумат раҳбарлари виставка қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини янада юксалтиришга, совет мамлакатида тез вақт ичида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилишга ёрдам беради, деб ишонч билдирдилар. (ТАСС).

Хитой Халқ Республикасининг Москвадаги элчихонасида қабул маросими

29 июльда Хитой Халқ Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Муҳтор Элчиси Чжан Вэнь-тянь Хитой Халқ Республикаси Марказий Халқ Ҳукуматининг Давлат Ма'мурий Кенгашининг Бош министри ва Ташқи Ишлар Министри Чжоу Энь-лайнинг СССРда бўлиши ҳамда Хитой Халқ Озодлик Армиясининг 27 йиллиги муносабати блан қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида қатнашган меҳмонлар орасида К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, СССР Министрлар Совети Раисининг Ўринбосари В. А. Малишев, РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. П. Тарасов, РСФСР Министрлар Советининг Раиси А. М. Пузанов, СССР Министрлари Г. Ф. Александров, С. Ф. Антонов, П. Я. Антропов, И. А. Бенедиктов, Б. П. Бешчев, П. В. Дементьев, А. Ф. Засядько, В. П. Зотов, Н. С. Казаков, В. Д. Калмиков, А. И. Козлов, А. И. Костоусов, С. Н. Круглов, А. Н. Кузьмин, И. А. Лихачев, П. Ф. Ломако, Г. М. Орлов, А. С. Павленко, Н. С. Рижов, И. Т. Скиданенко, С. А. Степанов, С. М. Тихомиров, З. А. Шашков, П. А. Юдин, СССР Давлат банкининг раиси В. Ф. Попов, СССР Ташқи Ишлар Министрининг Биринчи Ўринбосари А. Я. Вишинский, СССР Олий судининг Раиси А. А. Волин, СССР нинг Генерал Прокурори Р. А. Руденко, СССР Министрлар Советининг Қурилиш ишлари Давлат Комитети Раиси К. М. Соколов, Совет Иттифоқи Маршали Г. К. Жуков, Флот адмирали Н. Г. Кузнецов, ТАСС Мас'ул раҳбари Н. Г. Пальгунов, «Правда» газетасининг Бош редактори Д. Т. Шепилов, «Известия» газетасининг Бош редактори К. А. Губин, Москва область Совети Ижроия комитетининг раиси А. П. Волков, Москва шаҳар Советининг Раиси М. А. Яснов, СССРнинг Хитой Халқ Республикасидаги Элчиси П. Ф. Юдин, СССР Министрларининг Ўринбосарлари С. А. Борисов, В. А. Зорин, М. Р. Кузьмин, И. Ф. Семичастнов, Н. Е. Твердохлебов, И. Г. Большаков, В. В. Мацкевич, И. Д. Гоциридзе, М. В. Хруничев, А. И. Шахурин, К. А. Вейнов, М. А. Лесечко, Г. С. Хламов, К. Я. Сергейчук, С. А. Скачков, В. С. Ермаков, К. К. Виноградов, Д. С. Черничкин, А. Н. Куршев, С. В. Кафтанов, В. С. Федоров, Л. П. Риженко, А. В. Домрачев, А. М. Редькин, Е. Ф. Кожевников, А. С. Павельев, СССР Олий Совети Президиуми Секретарининг Ўринбосари А. Ф. Горкин, Авиация маршали Н. С. Скрипко, армия генераллари А. И. Антонов, В. В. Курасов ва М. С. Малинин, адмираллар Н. Е. Басистий ва В. А. Фокин, Четэллар блан маданий алоқа қилучи Бутуниттифоқ жамияти правлениесининг раиси А. И. Денисов, Тинчликни ҳимоя қилучи Совет комитетининг Раиси Н. С. Тихонов, СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг, Ташқи савдо Министрлигининг, СССР Маданият Министрлигининг, СССР Мудофаа Министрлигининг мас'ул ходимлари, жамоатчилик вакиллари, фан ва маданият арбоблари, совет ва четэл журналистлари бор эдилар.

Қабул маросимида Ташқи ишлар министрлари Жанва кенгашида қатнашган Вьетнам Демократик Республикаси делегацияси ВДР Бош министрининг Ўринбосари Фам Ван Донг бошчилигида ҳозир бўлди.

Шунингдек меҳмонлар орасида қуйидаги Фавқулодда ва Муҳтор Элчилар ҳам ҳозир бўлдилар. Швециядан — Р. Сульман, Венгрия Халқ Республикасидан А. Складан, Бирма Союзидан — М. Он, Вьетнам Демократик Республикасидан — Нгуэн Лонг Банг, Ҳиндистон Республикасидан — К. П. Ш. Менон, Чехословакия Республикасидан — Я. Вошаглик, Австриядан — Н. Бишофф, Албания Халқ Республикасидан — М. Прифти, Буюк Британиядан — У. Хэйтер, Афғонистондан — Г. Я. Тарзи, Болгария Халқ Республикасидан — К. Т. Луканов, Индонезия Республикасидан — Субандрио, Мисрдан — А. Эль Массри, Румыния Халқ Республикасидан — И. Раб; Фавқулодда вакиллар ва Муҳтор Министрлар: Даниядан — Х. Хергель, Швейцариядан — Э. Де Халлер, Муваққат ишлар вакиллари: Финляндиядан — Р. Энкель, Германия Демократик Республикасидан — К. Зейц, Исроил Давлатидан — Е. Л. Гидеон, Нидерландлардан М. З. Н. Виттевейн, Норвегиядан — С. Экеланд, Франциядан — Ж. Ле Руа, Мўғулистон Халқ Республикасидан — Л. Тойбо, Корея Халқ-Демократик Республикасидан — Пак Дек Хван, Польша Халқ Республикасидан — А. Малэцкий, Эфиопиядан — Ф. Шифферау, Покистондан — Маҳмуд Аҳмад.

Қабул маросимида Ташқи ишлар министрлари Жанва кенгашида қатнашган Хитой делегациясининг а'золари, Чехословакия Республикасининг Ташқи ишлар министри В. Давид, Румыния Халқ Республикасининг Ташқи савдо министри М. Попеску ва унинг ўринбосари М. Новак, Финляндия сеймининг раиси К. А. Фагерхольмлар ҳам ҳозир бўлдилар.

Қабул маросими самимий ва дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

СССР Министрлар Советининг Раиси Г. М. Маленков ҳузурида

ХХР Давлат Ма'мурий Кенгашининг Бош Министри ва Ташқи Ишлар Министри Чжоу Энь-лай ҳамда ВДР Бош министрининг ўринбосари Фам Ван Донг шарафига зиёфат

29 июльда СССР Министрлар Советининг Раиси Г. М. Маленков Ташқи Ишлар Министрлари Жанва кенгашида қатнашган ва Совет ҳукуматининг таклифи блан Москвага келган: Хитой Халқ Республикаси Делегацияси Бошлиғи, Давлат Ма'мурий Кенгашининг Бош министри ва Ташқи Ишлар Министри Чжоу Энь-лай ҳамда Вьетнам Демократик Республикаси делегациясининг бошлиғи, Бош Министр Ўринбосари Фам Ван Донг шарафига зиёфат берди.

Шунингдек, зиёфатда Хитой Халқ Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Муҳтор Элчиси Чжан Вэнь-тянь, Жанва кенгашида қатнашган ХХР делегациясининг а'золари Ван Цзя-сянь, Ши Чже, Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги Фавқулодда ва Муҳтор Элчиси Нгуэн Лонг Банг ва Жанва кенгашида қатнашган ВДР делегациясининг а'зоси Хоанг Ван Хоан ҳам ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда совет томонидан Л. М. Каганович, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрушчев, А. Я. Вишинский, В. А. Зорин ўртоқлар, СССРнинг Хитой Халқ Республикасидаги Элчиси П. Ф. Юдин ҳозир бўлдилар.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Маҳаллий Советларнинг ишчанлигини оширайлик

Партия ва ҳукумат томонидан саноат ва қишлоқ хўжалигини юксалтириш, халқнинг моддий ва маданий турмушини тобора яхшилаш тўғрисида белгиланган тадбирларни муваффақиятли амалга ошириш совет органларининг ташкилотчилик фаолиятини ҳартарафлама кучайтиришни, Совет давлат аппарати барча шохобчаларининг ишини тубдан яхшилашни талаб этади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати барча давлат ва хўжалик аппаратларининг ишини мамлакат олдида турган янги катта вазифалар даражасигача кўтариш соҳасида бир қатор тадбирлар белгилаб, бу тадбирларни амалга оширмоқдалар. Қишлоқ советларини йириклаштириш бу жиҳатдан катта аҳамиятга эгадир.

Қишлоқ Советлари —давлат ҳокимияти органи бўлиб, ўзларига қарашли бўлган территориядаги барча хўжалик ва қурилиш ишларига раҳбарлик қилишга да'ват этилганлар. Маҳаллий советлар Коммунистик партия томонидан қишлоқ хўжалигининг барча тормоқларини янада ривожлантириш ва аҳолининг ўсиб бораётган маданий-маиший эҳтиёжларини қондириш тўғрисида қўйилган улуғвор вазифалардан келиб чиқадиган барча тадбирларни амалга оширадилар.

Қишлоқ Советларини йириклаштириш натижасида Тошкент областида 50 та қишлоқ Совети қисқарди. Бу эса айрим кичик ва биттадан колхоз бўлган қишлоқ советларининг сонини анча камайтиришга имкон берди. Энди областимизда ўрта ҳисоб блан бир қишлоқ Советига 4,5—5 минг аҳолиси бўлган учта колхоз тўғри келади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг қишлоқ советларини йириклаштириш тўғрисида қилган ғамхўрлиги қишлоқ советларининг раиси ва секретарьларининг иш ҳақини анча (икки марта) ошганида ҳам ўз ифодасини топди. Бундан ташқари, аҳолиси 7500 кишидан ортиқ бўлган йирик қишлоқ Советларида ҳақ тўланадиган раис ўринбосари вазифаси белгиланган.

Бу тадбирлар Ўзбекистон ССР Конституциясининг 76-нчи моддасида белгиланган вазифаларни қишлоқ Советлари томонидан бажарилишини та'минлаш учун тўла шароит яратиб беради. Ўзбекистон ССР Конституциясининг 76-нчи моддасида бундай дейилади: «Меҳнаткашлар депутатларининг (область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул) Советлари ўз территорияларида маданий-сиёсий ва хўжалик қурилишига раҳбарлик қиладилар, маҳаллий бюджетни белгилайдилар, ўзларига қарашли идора органларининг ишларига раҳбарлик қиладилар, давлат тартибининг сақланишини та'мин этадилар, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини кучайтиришга ёрдам берадилар, қонунларга риоя қилинишини ва гражданлар ҳуқуқларининг қўриқланишини та'минлайдилар».

Қишлоқ советлари олдида турган бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши қишлоқ Советларини тажрибали кадрлар блан мустаҳкамлашни талаб қилади. Меҳнаткашлар депутатларининг область ва район ижроия комитетлари қишлоқ Советларининг йириклаштирилиши муносабати блан уларни тажрибали ва пухта тайёргарлиги бўлган, йириклашган қишлоқ Советининг хўжалик ва маданий қурилиш ишларига раҳбарлик қилишга қобилиятли ходимлар блан мустаҳкамлаш учун барча чораларни кўришлари керак.

Айрим район ижроия комитетлари, чунончи, Калинин, Ўртасарой, Ўртачирчиқ район ижроия комитетлари қишлоқ Советларининг йириклаштирилишининг аҳамиятини тўғри тушуниб, бу ишга жуда катта э'тибор блан қарадилар. Улар қишлоқ Советларини йириклаштиришни зўр уюшқоқлик блан ўтказдилар ва маҳаллий Советларни тажрибали кадрлар блан мустаҳкамладилар. Лекин айрим район ижроия комитетлари қишлоқ советларини йириклаштиришнинг аҳамиятини тушунмаётирлар.

Масалан, Мирзачўл район ижроия комитети Ленин номли энг йирик қишлоқ Советининг раислиги вазифасига қишлоқ советининг ишини эплайолмаган, аҳоли блан қўпол муомала қилувчи ўрток Умаровнинг ўзини қолдиришни мўлжаллаб келмоқда.

Район ижроия комитети Деҳқонобод қишлоқ Советининг раислиги вазифасига колхозда раислик вазифасини бажараолмаган ўрток Райимбердиевни тавсия қилмоқда. Жамоатчилик орасида обрўйини йўқотган Исақуловни шу қишлоқ советининг секретарьлик вазифасида қолдирди.

Областимизнинг ба'зибир районларида қишлоқ Советларининг роли анча пасайтириб юборилган. Бунинг оқибатида қишлоқ советлари ўз фаолиятларида справкалар бериш, кўпболали оналарга давлат ёрдамини белгилаш масалалари бўйича материалларни тайёрлаш ишлари блан шуғулланишдан нарига ўтмайдилар.

Верхне-волинск район ижроия комитети хўжалик планларини, ишлабчиқаришга доир ҳархил графикларни, қишлоқ советларини четлаб ўтиб, тўғридан-тўғри колхозларга юборишни одат қилиб олган. Ўз-ўзидан кўриниб турибдики, бундай иш услуби хўжалик ва маданий қурилиш ишлари бўйича давлат томонидан белгиланган планларнинг бажарилиши устидан раҳбарлик ва контрольлик қилишда қишлоқ Советларига ўз функциясини амалга оширишга имкон бермайди.

Район ижроия комитетининг нотўғри иш услуби натижасида қишлоқ советлари колхозларнинг, қишлоқдаги маданий муассасаларнинг ишига ўз та'сирларини ўтказаолмайдиган бўлиб қолганлар, уларнинг раҳбарлик роли сезилмайди.

Қишлоқ советлари ходимларининг тез-тез ўзгариб туриши ҳам бу соҳадаги катта камчиликлардан биридир. Қишлоқ Советлари раисларини колхозларда ишлаш учун юборилиши ёки ўз бурчини бажараолмагани учун ишдан бўшатилиши қишлоқ Советлари раисларининг составини тез ўзгариб туришининг сабабидир. Район ташкилотлари томонидан қишлоқ Совети ходимларини ўринсиз ишдан бўшатиб юбориш ҳоллари ҳам учраб туради.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг ижроия комитети бундан буён юқорида айтилган ҳолларга йўл қўймаслик, қишлоқ Советлари ходимларини танлаш ва уларни ўз иш жойларига мустаҳкамлаш учун қулай шароит яратиб бериш мақсадида қишлоқ ва посёлка Советларининг раисларини ўз номенклатурасига киритиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Бу тадбир қишлоқ ва посёлка Советлари раисларининг ўзларига топширилган ишга нисбатан жавобгарлик ҳисларини оширишга ва қишлоқ ҳамда посёлка Советларини кадрлар блан мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Қишлоқ Советлари учун кадрлар танлаш иши тугагандан кейин Область ижроия комитети қишлоқ ва посёлка Советлари раисларини қишлоқ советлари ишларининг асосий тормоқларидаги вазифалар блан таништириш ва ташкилотчилик ишлар практикасини ўргатиш мақсадида уларнинг область семинарини ўтказиб туришни мўлжаллайди.

Аммо бу блан чегараланиб қолиш ярамайди. Ҳамма районларда қишлоқ ва посёлка Советлари секретарьларининг уч кунлик семинарини ва ундан кейин қишлоқ Советлари раислари ва секретарьларининг ишларидаги актуаль масалалар юзасидан инструктив йиғилишларни мунтазам равишда ўтказиб туриш керак.

Қишлоқ ва посёлка Советлари раисларининг сиёсий савиясини кўтариш ва ишчанлик қобилиятини кучайтиришда уларнинг сиёсий онгини ва умумий ма'лумотини ошириш катта аҳамиятга эгадир. Район партия органларининг, район ижроия комитетларининг ходимларини ва маҳаллий интеллигенцияни жалб этиш йўли блан қишлоқ Советлари ходимларини тарбиялаш лозим. Кадрларни ўқув юртларида сиртдан ўқишларини ташкил этиш ҳам катта аҳамиятга эгадир.

Район ижроия комитетлари қишлоқ Советларининг ходимларини давлат интизомига қат'ий риоя қилиш, партия ва ҳукуматнинг қарор ва директиваларини турмушга татбиқ этишда юксак мас'улият сезиш руҳида тарбиялашлари керак. Ходимларни тарбиялаш ишида танқид ва ўз-ўзини танқидни, айниқса қуйидан бўлган танқидни ривожлантириш, шу асосда барча камчилик ва бюрократизмни тугатиш район ижроия комитетларининг диққат марказида туриши лозим. Бу блан биз маҳаллий Советларнинг ишчанлик қобилиятини ошираоламиз.

П. ЛУНЕВ,

Область ижроия комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг мудири.

Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги шарафига

Тошкентдаги тепловоз депосининг илғор ишчиси Ҳамдам Шорасулев Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. **Суратда:** ўрток **Ҳ. Шорасулев** иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

Новатор-мастер

Хадича Гумировани шаҳримиздаги ҳамма кишилар танийди. Хадича Улуғ Ватан уруши давом этаётган бир пайтда «Чирчиксельмаш» заводига ишга келди ва фронт орқасини мустаҳкамлаш ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. У, астойдил меҳнат қилиб, ўнлаб кадрларни етиштирган мастер даражасига кўтарилди. Меҳнатда катта муваффақиятларни қўлга киритган Хадичани Чирчиқ меҳнаткашлари ўтган йили шаҳар Советига депутат қилиб сайладилар. Халқнинг бу ишончи Хадичанинг ғайратига-ғайрат қўшди. У, бир йил ичида бирнеча рационализаторлик таклифлари киритди. Бу таклифлар ишлабчиқаришга жорий қилиниши натижасида давлатга бирнеча минг сўмлаб фойда келтирилди. Хадича шу кунларда Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасида актив иштирок этиб, 1957 йил ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Яқинда Хадича Гумированинг ҳаётида яна бир қувончли воқиа юз берди. Завод партия ҳамда касаба союз ташкилотлари, завод ма'мурияти Хадичанинг ишлабчиқаришда эришган муваффақиятларини тақдирлаб, бу йилги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига кандидат қилиб кўрсатдилар. Заводнинг илғор ишчиси — новатор Хадича Гумирова яқинда жонажон Ватанимизнинг улуғ пойтахти Москвага йўл олди.

Р. АМИНОВ.

Вагонларнинг бекор туришини камайтириш учун

Свердловск ва Нижне-Тагиль транспорт корхоналарининг коллективи вагонларнинг бекор туришини тобора камайтириш мажбуриятини олиб, барча транспорт ходимларига қарата мурожаат қилган эдилар.

Урал саноат корхоналари илғорларининг бу чақириғига Ўзбекистон корхоналарининг ишчилари ҳам қўшилдилар. Сталин номли Тошкент тўқимачилик комбинатида тайёр маҳсулотларни сақлаш учун янги складлар қурилмоқда. Транспорт хўжалиги кенгайтирилиб, унинг технологияси ихчамлаштирилаётир.

Комбинат коллективи томонидан амалга оширилаётган бу тадбирлар вагонларнинг бекор туришини илгариги вақтларга қараганда 10 процентгача камайтириш имкониятини беради.

Шунингдек, Ачисой полиметалл комбинатининг коллективи ҳам вагонларнинг бекор туришини 10 процентга камайтиришга қарор қилди.

С. НЕСТЕРОВИЧ.

Паркент ва Ўртасарой районлари давлат ғалла тайёрлаш планини бажардилар

ПАРКЕНТ, **(телефон орқали).** Район колхозлари 29 июльда давлатга ғалла топшириш планини 100,1 процент қилиб бажардилар. Колхозлар МТС натура ҳақини тўлаб, давлатга ихтиёрий равишда 1000 центнер ғалла сотдилар. Сталин номли колхоз 3.488 ўрнига 3.718 центнер, «Коммуна» колхози 3.148 ўрнига 3.200 центнер ғалла етказиб бердилар. Шунингдек, Молотов номли колхоз ҳам ғалла топшириш планини 104,9 процент бажарди.

Район колхозлари ғалла ўрим-йиғими сур'атини янада кучайтириш блан 1955 йил учун етарли миқдорда уруғлик жамғариб қўйиш учун курашмоқдалар.

* * *

Ўртасарой район колхозлари давлатга ғалла топшириш планини муддатидан илгари бажардилар. Райондаги Свердлов номли, Молотов номли, «Полярная звезда» ва «Коммунизм» колхозлари пландан ташқари кўп миқдорда ғалла топширдилар.

Районда матлубот союзи йўли блан давлатга ғалла топшириш давом этмоқда. Колхозлар ўз эҳтиёжларидан ошиқча ғаллани давлатга сотмоқдалар.

Актив хотин-қизлар

Шу кунларда Йўллар министрлигига қарашли Тошкент машинасозлик заводининг коллективи темирйўлчилар Кунини муносиб совғалар блан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилиб, ўз зиммасига олган қўшимча мажбуриятни шараф блан бажармоқда. Заводнинг актив хотин-қизлари ўзаро социалистик мусобақани қизитиб, кундалик нормаларини ошириб бажараётирлар. 3-нчи цех токари Шепкина, стерженьчи Эргашева, рандаловчи Робинович, Мўминова, Жукова каби илғор хотин-қизлар кундалик нормаларини 150—200 процентга етказиб адо этмоқдалар.

Завод бошқармаси хотин-қизларнинг сиёсий-оммавий ишларда актив қатнашишларига ва ўз ма'лумотларини ошириб боришларига алоҳида э'тибор бермоқда. Ҳозир корхонада 243 хотин-қиз раҳбарлик постларида ишламоқда, 54 киши марксизм-ленинизм университетида, институт ва техникумларда ўқимоқда, 38 киши ишлабчиқаришдан ажралмаган ҳолда техника ўқишига жалб қилинган, 24 киши ўз мутахассислик разрядини оширди.

Актив жамоатчи хотин-қизларни раҳбарлик постларига кўтариш ишига завод партия комитети (секретари ўрток Коробовский) ва завод ма'мурияти катта э'тибор бермоқдалар.

Ҳозир хотин-қизлардан УзССР Олий Совети депутати Унсиной Аҳмедова—техника контроли инспектори, ўрток Горевая — бош инженер инструктори, ўрток Семенова — инженер-технолог, ўрток Кузнецова техника бўлими бошлиғининг ўринбосари вазифасида ишламоқдалар.

Завод хотин-қизлари шу кунларда Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги юбилейи шарафига бошланган умумхалқ мусобақасида ғолиб чиқиш учун ва республика тўйини меҳнат соҳасида муносиб совғалар блан кутиб олиш учун барча имкониятлардан кенг фойдаланиб, астойдил меҳнат қилмоқдалар.

КАРИМА РУЗИЕВА,

МПС заводининг ишчиси.

Мусобақа илғорлари кўпаймоқда

Биз меҳнатни яхши уюштириш ва интизомни тобора мустаҳкамлаш блан давлат топшириқларини ошириб бажаришга эришаётирмиз. Тикув машиналарининг моторлаштирилиши ҳам иш сур'атини кўтаришимизга имкон бермоқда. Натижада июнь ойи планини барча кўрсаткичлари бўйича ошириб бажардик. Исте'молчиларга пландан ташқари 51 минг 400 сўмлик кийим-кечак тикиб берилди. Меҳнат унуми ўтган ойларга нисбатан 5 процентдан зиёдроқ оширилди.

Биз маҳсулот чиқаришда эришган ютуқларимизни янада мустаҳкамлаш мақсадида хомашё материаллари ва ускуналардан унумли фойдаланиш мусобақасини кенг қулоч ёйдирдик. Июль ойи 25 кунлик плани ошириб бажарилди. Кейинги икки ой ичида 100,5 метр газлама тежалди. Тежалган газламадан юздан ортиқ ички кийимлар тайёрлаб бердик.

Коллективимиз томонидан қўлга киритилаётган ютуқларда илғор тикувчиларимиз ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллик байрами шарафига бошланган социалистик мусобақада кундалик топшириқларни бир ярим-икки баравар ошириб бажараётган тикувчилардан Хорунже, Горячая, Исроилова, Ботиршина ва Галиуллина ўртоқлар олдинда бормоқдалар.

М. ГИНЗБУРГ,

«Ўзбекбирлашув» промкомбинати тикув цехининг бошлиғи.

Суратда: Ўзбекистон Фанлар академияси геология институтининг илмий ходими, геология-минералогия фанлари кандидати ўрток **М. Акрамхўжаев** Фарғона водиси нефть қатламларини текширмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикасининг коллективи республикамиз юбилейи шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, аҳоли учун кўплаб юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Фабриканинг илғор ишчиси Қумри Исаева кундалик смена топшириғини доимо ортиғи блан бажариб келмоқда. **Суратда:** Қумри Исаева.

В. Салов фотоси.

Юбилей шарафига шаҳар транспортчиларининг мажбурияти

Тошкент трамвай-троллейбус трестининг коллективи биринчи ярим йиллик ишлабчиқариш планини ортиғи блан бажариб, катта муваффақиятларни қўлга киритди. Трестнинг вагон-ремонт заводи 6 ойлик планни ялпи маҳсулотлар бўйича 117,5 процент, товар маҳсулоти бўйича эса, 130,9 процент адо этди. Шунингдек, вагонларни ремонт қилиш плани ҳам ортиғи блан бажарилди.

Завод ишчи ва хизматчилари бу ютуқларга меҳнатни тўғри ташкил қилиш, илғор технология процессларини ишлабчиқаришга кўплаб жорий қилиш ва ўзаро социалистик мусобақани кенг қўламда авж олдириш орқали эришдилар. Ярим йил ичида меҳнат унуми пландагига нисбатан 8,4 процент ошди.

Айниқса, троллейбус паркининг ватанпарвар коллективи меҳнатни тўғри уюштириб, бошқаларга намуна бўлмоқда. Бу коллектив 6 ой ичида 20 миллион пассажир ташишга муваффақ бўлди. Парк коллективи мана шу давр ичида давлатга пландан ташқари 300 минг сўм фойда келтирди.

Троллейбусчилар тажрибали бошқарувчи В. Башкевичнинг номини ҳурмат блан тилга оладилар. У, бундан бирярим йил илгари янги машинани қабул қилиб олган эди. Машина белгиланган норма бўйича 6 ой ичида ремонтсиз 50 минг километр йўл босиши лозим эди. Ўрток Башкевич ўз устига оширилган мажбурият олиб, пландан ташқари ремонтсиз 70 минг километр йўл босди. Башкевич ҳозир ремонтсиз 150 минг километр йўл босиш учун курашмоқда.

Шу кунларда ўрток Башкевичнинг ташаббусидан ўрнак олган троллейбусчилар самарали натижаларга эришмоқдалар.

Трамвайчилар коллективи ҳам меҳнат унумини оширишда катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Яқинда трест коллективи серқуёш республикамизнинг 30 йиллиги шарафига ўз зиммасига янги, оширилган мажбурият олди. Коллектив а'золари йил охиригача пландан ташқари 3 миллионга яқин пассажир ташишга, машиналарнинг юриш тезлигини 2 процент оширишга, 250 минг киловатт-соат электр энергия тежашга қарор қилдилар. Бу тадбирлар амалга оширилганда пландан ташқари давлатга 700 минг сўм фойда келтирилади.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

Тарихнинг ибратли сабоқлари

Бундан қирқ йил муқаддам 1914 йил 1 августда биринчи жаҳон уруши бошланган эди. Халқларнинг жуда кўп одам ва моддий маблағлар қурбон беришига сабаб бўлган бу империалистик, босқинчилик уруши капиталистик жамиятнинг империализм давридаги бутун тараққиёти давомида тайёрланди.

Урушлар — капитализмнинг муқаррар йўлдошидир, ундаги муросага келмайдиган зиддиятларнинг ифодасидир. Империализм давридаги капиталистик системанинг умумий кризисини акс эттирган биринчи жаҳон уруши асосий империалистик группировкалар ўртасида дун'ёни ва та'сир доираларини қайта тақсимлаш учун олиб борилган эди.

Бу урушни империалистлар халқлардан қаттиқ сир тутиб, анча олдиндан тайёрлаб келган эдилар. Бу урушга бир миллиарддан ортиқ аҳолиси бўлган 34 давлат тортилди. Бу урушни бошлаб юборишда герман милитаризми энг актив роль ўйнади.

Европа уруш арафасида давлатларнинг бир-бирига қарама-қарши бўлган ҳарбий группировкаларига ажралиб кетган эди. Дастлаб австро-герман группировкаси тузилди. унинг составига Германия, Австро-Венгрия ва Италия (кейинроқ Антанта тарафига ўтиб кетган) кирди, сўнгра Англия, Франция, Россиядан ташкил топган Учлик Иттифоқи (Антанта) тузилди. Антанта томонига кейинроқ АҚШ ҳам қўшилди.

Меҳнаткашларнинг буюк доҳиси В. И. Ленин уруш бошланмасдан анча илгариёқ бундай деб ёзган эди: «Ёлланганлар ёки халқдан ярим ажралган бир тоифа вакиллари урушадиган замонлар абадий йўқ бўлиб кетди. Эндиликда халқлар урушади...» (Асарлар, 8 том, 37 бет).

Ҳақиқатан ҳам, илгариги урушлар маҳаллий характерда бўлиб, уларнинг масштаби чекланган ва ҳаракатдаги армиялар сони бирнеча юз минг кишидан ошмаган бўлса, 1914 — 1918 йилги уруш бирданига жаҳон уруши тусига кирди, ҳамма қит'аларга ёйилди, кўп миллионли омманинг сафарбар қилинишини талаб этди. Урушаётган мамлакатлар армияларига сафарбар қилинган кишиларнинг умумий сони мисли кўрилмаган даражада кўпайиб кетди — 74 миллион солдат ва офицерга етди.

Дун'ёни қайта бўлиб олиш учун олиб борилган талончилик уруши империалистик мамлакатларнинг молия корчаллонларига ва помешчикларига жуда катта фойда келтирди. Халқларнинг тўкилган қони ва чеккан азоб-уқубатлари ҳисобига жуда катта бойлик тўпланди, капиталистик монополиялар гуруллаб ўсди. Урушнинг барча мусибатлари меҳнаткашлар зиммасига тушди. Агрессорларнинг қонли авантюраси натижасида 10 миллион киши қурбон бўлди ва 20 миллион киши майиб-мажруҳ бўлиб қолди.

В. И. Ленин тузган ҳамда чиниқтирган большевиклар партияси жаҳонда социализм ва интернационализм ишига охиригача содиқ бўлган бирдан-бир партия бўлиб чиқди. Бизнинг партиямиз уруш, сулҳ ва революция масалаларида ленинизм назарияси ва тактикасига оғишмай амал қилиб, адолатсиз империалистик урушни адолатли урушга айлантириш учун, помешчиклар ва капиталистлар ҳокимиятини ағдариб ташлаш учун қаттиқ туриб, изчиллик блан кураш олиб борди.

Дун'ёда энг революцион бўлган Россия пролетариати ўз партиясининг раҳбарлиги остида меҳнаткаш деҳқонлар блан иттифоқ тузиб, халқаро империализм занжирини биринчи бўлиб узди. Россия пролетариати империалистлар ҳокимиятини ағдариб ташлаб, Совет ҳокимиятини ўрнатди, мамлакатимизни империалистик урушдан олиб чиқди, уни миллий ҳалокатдан қутқарди ва инсоният тарихида янги давр — капитализмнинг емирилиши ва социализмнинг тантана қилиши даври бошланганлигини хабар қилди.

Броқ, биринчи жаҳон урушидан герман империалистлари, шунингдек АҚШ, Англия ва Франция империалистлари тўғри сабоқ чиқариб олмадилар. Биринчи жаҳон уруши тугаган куннинг эртасиданоқ империалист лагерь иккинчи жаҳон урушига тайёргарлик кўрабошлади. Америка Қўшма Штатлари монополистларининг жуда катта ёрдами туфайли қисқа муддатда Германиянинг ҳарбий саноат қуввати тикланди ва янада ривожланабошлади, янги техника асосида агрессиянинг жуда катта ҳарбий машинаси вужудга келди, Гитлернинг ашаддий фашист тўдаси ҳокимият тепасига чиқди.

АҚШ ва Англиянинг ҳукмрон доиралари Советларга очиқдан-очиқ қарши йўл тутиб, Германия империализмини дун'ёдаги биринчи социалистик давлатга қарши уруштирмоқчи бўлдилар. Бундай калтабин сиёсатнинг амалга оширилиши тезда иккинчи жаҳон урушининг бошланиб кетишига сабаб бўлди.

Америка долларлари ҳисобига боқилган немис-фашист босқинчилари қисқа бир муддат ичида деярлик бутун Ғарбий Европани асорат остига олдилар ва шундан кейингина Совет Иттифоқига қарши хиёнаткорона ҳужум бошладилар. Шундай қилиб, герман милитаризми ўттиз йилдан оз бир муддат ичида халқларни икки марта вайроналик урушига дучор қилди.

Иккинчи жаҳон урушининг масштаби инсоният тарихида бўлиб ўтган барча ҳарбий тўқнашувларни жуда орқада қолдириб кетди. Урушда 60 тадан ортиқ давлат, ер шари аҳолисининг бешдан тўрт қисми иштирок этди. Урушаётган лагерьларда юз миллиондан кўпроқ киши урушга сафарбар қилинди. Бу уруш тарихда бўлиб ўтган урушлардан фарқ қилиб, моторлар уруши бўлди, ҳар икки томоннинг ҳам қўшинлари турли ҳарбий техника блан жуда кенг равишда қуролланган эди.

Агрессияга қарши адолатли тинчлик ўрнатиш учун курашнинг энг асосий оғирлиги СССР зиммасига тушди.

Совет халқи ва унинг қаҳрамон Армияси ҳамда Ҳарбий-Денгиз Флоти шонли Коммунистик партия раҳбарлиги остида гитлерчи Германияни ва империалистик Японияни тор-мор келтирди, ўз Ватанининг озодлиги ва мустақиллигини оғир жангларда сақлаб қолди, Европа ва Осиё халқларини фашист асоратидан озод қилди.

Ма'лумки, АҚШдаги ҳукмрон доиралар Европада иккинчи фронт очиш ишига узоқ вақт давомида жиддий халақит бериб келдилар ва урушнинг қизғин пайтида Америка қўшинлари урушга киритилмади. Америкадаги реакцион доиралар урушга энг кўп фойда келтирадиган бизнес деб қарадилар. Йирик Америка монополиялари беш йил уруш давомида, тўла бўлмаган ма'лумотларга қараганда, 52 миллиард доллар соф фойда олдилар. Америка армиясининг ҳарбий ҳаракатига келганда, бу армия қандай урушганлигини қуйидаги мисолдан кўриш мумкин. Иккинчи жаҳон урушида ҳаммаси бўлиб 27 миллион одам йўқотилди. Шу жумладан АҚШ ҳаммаси бўлиб 314 минг одам йўқотди, бу АҚШда содир бўлиб турадиган ҳар йилги транспорт фалокати натижасида қурбон бўладиган одамлар сонидан камдир.

Тарих тажрибалари шуни ўргатадики, империалистик агрессия империализмни ағдаришни кун тартибига тобора қат'ий қилиб қўяётган кучларнинг қудратли суратда юксалишига муқаррар сабаб бўлади. Иккинчи жаҳон уруши натижасида социализм ва демократия кучлари беқиёс даражада ўсди ва мустаҳкамланди, империализм ва реакция позицияси заифлашди. Европа ва Осиёнинг бирқанча мамлакатлари капитализм системасидан чиқиб кетди ва бу мамлакатларда халқ демократияси режими ўрнатилди. 900 миллион аҳолига эга бўлган тинчлик, демократия ва социализм лагери вужудга келди.

Америкали ва бошқа янги жаҳон уруши оловини ёқувчилар камситишга уринаётган тарих сабоқлари ана шулардан иборат.

Иккинчи жаҳон урушининг тамом бўлганига 10 йил ҳам бўлмасданоқ ҳарбий авантюраларнинг ҳаваскорлари СССРга ва халқ демократияси мамлакатларига қарши янги агрессив планлар кўтариб чиқмоқдалар. АҚШнинг дун'ёга ҳукмрон бўлишни хаёл қилаётган реакцион ҳукмрон доиралари бошқа мамлакатларнинг ишига сурбетларча аралашмоқдалар, янги жаҳон уруши тайёрлаш сиёсатини олиб бормоқдалар. Америка империалистлари герман ва япон милитаризмини тез сур'атлар блан қайта тикламоқдалар, тинмай қуролланмоқдалар, ҳарбий базалар системасини кенгайтирмоқдалар. АҚШ ҳукмрон доиралари мажақлаб ташланган герман милитаризми архивларидан «зўравонлик позициясига асосланган» ҳолда ҳукмронлик қилиш тўғрисидаги бадном назарияларни кўтариб чиқмоқдалар.

Америка агрессорлари Ғарбий Германияни Европада янги уруш тайёрлаш учун асосий ва бош плацдармга айлантирмоқдалар. Ғарбий Германияда иккинчи жаҳон урушининг иштирокчилари ва ташкилотчилари бўлган, тор-мор келтирилган гитлерчи генераллар раҳбарлигида герман вермахти янгидан вужудга келтирилмоқда. Яқингинада Бонн ҳукуматининг ҳарбий министри Теодор Бланк, Ғарбий Германия армияси ярим миллион найзага, бир ярим минг танкка ва бир минг саккиз юз самолётга эга бўлади, деб мақтанди ва ўз қўшинларини атом қуролини ишлатишга ўргатмоқчи эканлигини билдирди. Америка агрессорлари герман милитаризмини қайта тиклаш блан бирга тинчлик тақдири учун ва, аввало, Европа халқларининг тақдири учун энг оғир мас'улиятни ўз зиммаларига олмоқдалар.

Жаҳон халқлари уруш офатларининг такрорланишини истамайдилар. Улар тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш учун қаттиқ туриб курашмоқдалар.

Совет Иттифоқи, Хитой Халқ Республикаси, халқ демократияси мамлакатларининг изчил тинчликсевар сиёсати кўпгина муваффақиятларга олиб келди. Кореяда уруш ҳаракатлари тўхтатилди, бу эса халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатиш учун муҳим аҳамиятга эгадир. Буюк давлатлар вакилларининг кенгашлари бўлиб ўтди. Жанва кенгаши ўз ишини тамомлади. Бу кенгшлар жанжалли халқаро масалаларни шартнома ва келишувлар асосида ҳал қилиш мумкинлигини кўрсатди. Хитой Халқ Республикаси Давлат Ма'мурий Кенгашининг раиси Чжоу Энь-лайнинг Ҳиндистон бош министри Неру блан ҳамда Бирма бош министри У Ну блан яқинда олиб борган музокаралари бу уч давлатнинг тинчлик блан бўладиган ўзаро муносабатларини қуйидаги раҳбар принциплар асосида ривожлантириш мумкин эканлигини кўрсатди: территориал бутунликни ва суверенитетни ўзаро ҳурмат қилиш, ҳужум қилишмаслик, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик, тенглик ва ўзаро манфаатдорлик, тотув яшаш.

Совет Иттифоқи ўз ташқи сиёсатининг тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун курашга қаратилган бош йўлига амал қилиб, Ташқи ишлар министрларининг Берлин кенгашида Европада коллектив хавфсизликни та'минлаш юзасидан конкрет планни таклиф қилди. СССР, Хитой Халқ Республикаси, Корея Халқ Демократик Республикаси ва Вьетнам Демократик Республикасининг делегациялари Жанва кенгашида Осиё ва бутун дун'ёда тинчликни ўрнатиш ҳамда мустаҳкамлаш юзасидан кенг тадбирларни кўриб чиқишни таклиф қилдилар.

Совет Иттифоқи атом қуролини ва одамларни кўплаб қирадиган бошқа қуролларни тақиқлашга, қуролларни анча камайтиришга тарафдор бўлиб келди ва тарафдор бўлиб қолмоқда. Мамлакатимиз дун'ёда биринчи бўлиб атом энергиясидан амалда тинч мақсадлар учун фойдаланиш йўлини топди. Совет Иттифоқи барча мамлакатлар блан, шу жумладан капиталистик мамлакатлар блан ҳам, ўз муносабатларини тинчлик асосида қурмоқда ва бу муносабатларни бундан кейин ҳам шу асосда ривожлантиришни истайди, у халқаро ҳамкорликни йўлга қўйиш учун, халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатиш учун сабот блан изчил кураш олиб бормоқда.

«Броқ, башарти, — дейди Совет ҳукуматининг бошлиғи ўрток Г. М. Маленков, — агрессив доиралар атом қуролига маҳлиё бўлиб, телбалик қилишга жур'ат этсалар ва Совет Иттифоқининг куч-қудратини синаб кўришни истагундек бўлсалар, шубҳа йўқки, агрессор худди ана шу қуролнинг ўзи блан янчиб ташланади ва унинг бу хилдаги авантюраси муқаррар равишда капиталистик ижтимоий системанинг барбод бўлишига олиб келади. Ахир, биринчи ва иккинчи жаҳон урушлари блан боғлиқ бўлган тарих сабоқлари ана шундан яққол далолат бериб турипти. Капитализм ана шу урушлардан ўз ҳукмронлик доираси анча қисқарган ҳолда чиқди. Ҳаммага ма'лумки, икки жаҳон уруши натижасида ҳозирдаёқ инсониятнинг учдан бир қисмидан кўпроғи капитализм блан алоқасини абадий узиб ташлади».

Барча мамлакатларнинг халқлари ўтмиш сабоқларини, вайроналик келтирган ҳар иккала жаҳон урушининг сабоқларини э'тиборга олиб, тинчликни сақлаб қолиш, уруш оловини ёқувчиларнинг жинояткорона планларини чиппакка чиқариш, янги қуролли жаҳон империалистик агрессия хавфининг олдини олишга бўлган мустаҳкам иродаларини тобора қат'ийроқ изҳор қилмоқдалар. Халқларнинг тинчлик учун олиб бораётган ҳаракати — замонамизнинг енгилмас ҳаракатидир.

Полковник П. ЯХЛАКОВ.

ПАХТАНИ МАШИНА БЛАН ТЕРИШГА ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРАЙЛИК!

КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорида мамлакатдаги пахта ресурслари, ғўза парвариши соҳасидаги ҳамма ишларнинг ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказилишига ҳамда етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини сра қолдирмай йиғиб-териб олишга тамомила боғлиқ эканлиги алоҳида кўрсатиб ўтилган. Бу вазифани шараф блан бажариш — ҳарбир пахтакор ва механизаторнинг ватанпарварлик бурчидир.

Бу йил областимизда барча пахта майдонларидаги ҳосилнинг учдан бири машина блан терилиши кўзда тутилади. Агар бу ишга барвақт ҳозирлик кўрилмаса, барча терим машиналари тўла ишга солинмаса йиғим-терим даврида меҳнат резервларининг етишмаслиги натижасида терим анча чўзилиб кетиши мумкин.

Вазифа — август ойида ҳам ғўза парваришини бўшаштирмасдан давом этдириш блан пахта йиғим-теримига, айниқса машина блан пахта теришга ҳартомонлама пухта тайёргарлик кўришдан, пахта териш машиналарини ўз вақтида сифатли ремонтдан чиқариб тахт қилиб қўйишдан иборат.

Газетамизнинг бугунги сонида пахтани машина блан теришга тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисидаги айрим материалларни босаётирмиз.

Механизаторларимизнинг аҳди

Механизаторларимиз колхозда пахтачиликни ривожлантириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Биз ўтган йили 270 гектар янги ерни ўзлаштириб, экин экишга тайёрладик. Шундан 220 гектарига чигит ва 50 гектарига беда экилди. Ана шу янги ерларнинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган пахтакорларга астойдил ёрдам бериш бизнинг шарафли бурчимиздир.

Ўз вазифаларини яхши англаган тракторчилар механизациядан тўла ва унумли фойдаланиб ишламоқдалар. Ҳозиргача бригадамизга биркитилган 506 гектар ердаги ғўза 5 марта культивация қилинди, 2 марта СУЗ блан озиқлантириб чиқилди. 25 июльдаги ҳисобга қараганда бригадамиздаги 5 универсалчининг ҳарбири ўртача 810 гектар ердаги ғўзани сифатли культивациядан чиқарди. Абдулла Ҳасанов каби илғор универсалчиларимиз мавсум нормаларини ошириб бажардилар. Ўртоқ Ҳасанов шу муддат ичида 1060 гектар ердаги ғўзани ишлаб берди.

Биз ғўза парваришини қизғин давом этдириш блан бирга, йиғим-теримга ҳам тайёргарлик кўраётирмиз. Ўтган йили машина блан 133 гектар ердаги пахта терилган бўлса, бу йил 220 гектар ердаги пахта терилади. Илғор механик-ҳайдовчиларимиз ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олиб, пахта териш машиналарини намунали ишлашга тайёрлаб қўймоқдалар. А. Ҳасанов ўзининг тўкилган пахтани ҳам теришга мослаштирилган СХМ—48—М маркали машинаси блан мавсумда 75 тонна пахта териш мажбуриятини олди. Шунингдек, Емельян Зуев ҳам ўзи ишлаётган участкаларнинг ҳосилини сра нобуд қилмай териб беришга ва'да берди.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бу йил пахта териш машиналарининг юқори унум блан ишлаши учун барча шароитларни яратиб бермоқдалар. Машина ишлайдиган участкалар белгилаб чиқилди ва уларнинг атрофи текисланиб, созланмоқда.

Терилган пахталарни бўшатиш учун шолча, қоп-қанорлар тайёрланмоқда. Ҳарбир пахта териш машинаси учун биттадан арава ажратилди. Бу аравалар ҳозир ремонтдан чиқазилаётир.

Терилган пахталарни тозалайдиган машиналар учун алоҳида майдончалар тайёрланмоқда. Майдончада тарози, асбоб ускуналарни қўйиш учун алоҳида усти ёпиқ жой ҳам бўлади. Енгинга қарши кураш воситалари ҳозирланаётир.

Колхоз раҳбарлари механизаторларнинг яхши дам олиши ва унумли ишлаши учун қулай маданий-маиший шароит яратиб беради. Теримчилар ётоқхона, озиқ-овқат блан тўла та'мин этилади.

Ҳозир механик-ҳайдовчилар бўш вақтларида ўтган йилги илғор тажрибаларни ўрганмоқдалар.

Механизаторларимиз республикамизнинг юбилейи шарафига белгиланган участкалардаги пахта ҳосилини машина блан териб бериб, ўз мажбуриятларини шараф блан бажарадилар.

О. АҲМЕДОВ,

Сирдар'ё районидаги 2-нчи МТСнинг Сталин номли колхозда хизмат қилаётган бригада механиги.

400 гектар ердаги пахтани машина блан териб оламиз

Колхозимиз а'золари бултур пахта териш машиналарининг юқори унум блан ишлаганлигидан ғоят мамнун бўлдилар. Ўтган йили 300 гектар ердаги пахта СХМ—48 маркали машиналар ёрдамида териб олинган эди. Ана шу пахталарнинг ҳаммаси отбор ва биринчи сортларга топширилди.

Механизациянинг зўр кучига ишонган пахтакорларимиз бу йил 400 гектар ердаги пахтани машина блан теришга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Ҳозир ана шу ерлардаги ғўзанинг баргини сун'ий равишда тўкишга ҳозирлик кўрилмоқда. Бунинг учун керакли дорилар келтириб қўйилди ва самолёт қўнадиган майдон ҳам текисланди.

Пахтаси машина блан териладиган участкалар агрономлар ва тажрибали пахтакорлар томонидан белгилаб чиқилди. Ҳозирги пайтда далаларнинг атрофи текисланиб қўйилмоқда.

Бу йил кўпгина бригадаларимизнинг бошлиқлари колхоз правлениесига келиб ўтган йилгидан кўпроқ ердаги ҳосилни машина блан теришга қарор қилганликларини айтмоқдалар. Мавсумда 5-нчи, 7-нчи ва 12-нчи бригадаларнинг 50 — 60 процент ердаги пахтаси машина блан терилади.

Колхозимизда йиғим-терим ишларига қизғин тайёргарлик кўрилаётган ҳозирги пайтда ғўза парвариши ҳам намунали ўтказилаётир. Пахтакорларимиз ҳарбир туп ғўзадан кўп ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Улар республикамизнинг 30 йиллик юбилейи шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, кун сайин ҳосилга-ҳосил қўшмоқдалар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти яқинда август ойи учун график тузиб чиқди. Ана шу графикка кўра биз барча майдондаги ғўзамизни 25 августгача тинмай парвариш қиламиз ва айрим участкалардаги ўсишдан қолаётган ғўзани алоҳида озиқлантириш, культивация, чопиқ қилиш йўли блан уларни ҳам яхши ғўзалар даражасига етказиб оламиз. Шу блан бирга биз 20 августгача йиғим-терим ишларига барча нарсаларни тахт қилиб қўямиз. Ҳозирги кунларда 2 та автомашина, 15 та арава ремонт қилинаётир. Қишлоқ ичидаги кўприклар ва пахта тайёрлаш пунктига олиб борадиган йўллар тартибга солинмоқда. Хирмон жойлари сувалиб қўйилаётир. Ҳозиргача биз 300 қанор ва 400та этак келтириб қўйдик. Барча бригадалар катта тарозилар блан та'мин этилди.

Пахтакорларимиз 880 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш тўғрисидаги мажбуриятларини шараф блан бажариш учун янада ғайрат блан ишлайдилар. Шу блан бирга биз йиғим-теримга ҳам пухта тайёргарлик кўриб қўямиз.

Ҳ. ТУРСУНҚУЛОВ,

Гулистон районидаги Крупская номли колхознинг раиси.

Пахтани машинада терамиз

Механизаторлар бизнинг ҳарбир ишимизга катта ёрдам бермоқдалар. Ерларимиз кучли тракторлар ёрдамида ҳайдалмоқда. Механизаторлар эрта кўкламдан то ҳосил пишиб етилгунга қадар биз блан ҳамкорликда ишлаб, мўл ҳосил етиштиришга муносиб ҳисса қўшаётирлар. Улар бригадамизнинг 85 гектар еридаги ғўзасини ҳозиргача 5 марта культивация қилиб бердилар. Универсалчилар ғўзани биз айтгандек озиқлантираётирлар. Шунинг учун экин бирхилда яхши ривожланиб, мўл ҳосил тугаётир.

Бизнинг бригадамизда хизмат қилаётган универсалчи ўртоқ Эгам Ўтанов агрегатнинг ҳамавақт тўхтовсиз ва унумли ишлашига эришмоқда. У, ҳосил тўплаш ойлиги давомида бригада ғўзаларини икки марта чуқур культивация қилиб берди, икки марта озиқлантирди. Ўртоқ Ўтанов очган чуқур эгатлар орқали ғўзамиз қондириб суғорилмоқда. У, ҳозиргача 1050 гектар ердаги ғўзани культивациядан чиқариб, мавсум нормасини ошириб адо этди.

Ғўза парвариши давридаги ишларниаг асосий қисми механизация ёрдами блан бажарилаётир. Лекин, биз машина блан пахта теришга ўтган йилларда етарли аҳамият бермадик. Натижада кўпгина ҳосил нобуд бўлиб, план бажарилмай қолди. Бригадамиз а'золари маслаҳатлашиб, бу йил 50 процент ердаги ҳосилни машина блан теришга қарор қилдилар. Биз бу ишни муваффақиятли ўтказиш учун ҳартарафлама тайёрланмоқдамиз. Пахтаси машина блан териладиган 40 гектар еримизнинг атрофи текисланмоқда, пахта териш машиналарига барча қулайликлар яратилаётир.

Илғор звеноларимиз бу йил кўпгина ердаги ҳосилни машина блан териб, пахта тайёрлаш планини барвақт бажарилиши учун курашаётирлар. Гулнор Шодмонова, Қутби Мадаминова ўртоқлар ўз звеноларининг ерини машинанинг яхши ишлаши учун тайёрламоқдалар.

Биз бу йил ғўза баргларини сун'ий равишда тўкиш ишларини ўз вақтида бажарамиз. Шундай қилиб, октябрь ойида ҳосилимизнинг 60 процентини машина блан йиғиб-териб оламиз.

Бунинг учун биз ҳозирдан доривор ва бошқаларни тайёрлашга киришдик. Сентябрьнинг бошида ғўзаларнинг бир-икки кўсаги очилиши бланоқ дорилай бошлаймиз.

Машинада пахта териладиган участкаларда ғўза тупларининг ётиб қолмаслиги керак. Бунинг учун биз ғўзага ишлов бериш вақтида ба'зи эгилган, қийшайган ғўза тупларини тиклаб, остига тупроқ босиб уни йиқилмайдиган қилиб кетмоқдамиз ва бу ишни ғўзалар сувдан чиққунча давом этдирамиз.

Бегона ўт пахта териш машинасининг ишига қаттиқ халақит беради. Шунинг учун ҳозир колхозчилар уват, марза ва ҳатто йўл ёқаларидаги бегона ўтларни ҳам қиртишлаб йўқотмоқдалар.

Механизациянинг зўр кучига ишонган пахтакорларимиз пахта териш машиналарининг унумли ишлашига ҳаракат қиладилар ва гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш тўғрисидаги ва'даларини шараф блан бажарадилар.

Р. НОРБЕКОВ,

Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг бригада бошлиғи.

Пахта териш машиналарини ўз вақтида ремонт қиламан

Бу йил МТСимизда пахта териш машиналари яна кўпайди. Бултур колхоз далаларида 60 та машина ишлаган бўлса, бу йил СХМ—48 маркали машиналарнинг сони 75 тага етди. Шундан 5 таси тўкилган пахтани ҳам териб олишга мослаштирилган СХМ—48—М маркали машиналардир.

Ҳозирги кунларда ремонтчиларнинг олдида жуда муҳим вазифа турипти. Пахта териш машиналарини ўз вақтида ва сифатли ремонт қилиб бериш бизнинг жонажон ишимиздир. Ремонт мастерскойининг ишчилари республикамиз 30 йиллиги шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, ремонт ишларини тобора тезлаштирмоқдалар ва сифатини яхшиламоқдалар. Ҳозиргача 37 та СХМ—48 маркали пахта териш машиналари ремонтдан чиқарилди. Ремонт ишларини муваффақиятли ўтказишда слесарьлардан Спиридонов, электр пайвандчи Петров ўртоқлар намунали меҳнат қилмоқдалар.

Биз, пахта териш машиналарини белгиланган муддатдан илгари ремонтдан чиқариб, уларни ҳосил пишиб етилгунча тахт қилиб қўямиз. Пахтакорлар етиштирган мўл ҳосилни сра нобуд қилмай вақтида йиғиб-териб олишга муносиб ҳисса қўшамиз.

В. БОЛДИРЕВ.

Сирдар'ё районидаги 2-нчи МТСнинг токари.

Сирдар'ё районидаги Маленков номли колхозда бу йил 18 та пахта териш машинаси ишлайди. Булардан 5 таси СХМ—48—М маркали янги машиналардир.
Суратда: 1. Колхоз раиси **А. Синдаров** (ўнгда) ва бригада механиги **С. Леонов** (чапда) ўртоқлар янги машиналарни кўздан кечириб қайтмоқдалар. 2. Колхоз раиси ва бригада механиги пахтаси машина блан териладиган участкаларни кўраётир.
В. Салов фотоси.

Мавсумда 1000 тонна пахта ташиш учун курашаман

Ўтган йили ЗИС—150 маркали автомашина блан 700 тонна пахта ташиб берган эдим. Бу йил иш вақтидан янада самарали фойдаланиб, 1000 тонна пахта ташиб беришга қарор қилдим. Ҳозир машинамни сифатли ремонт қилмоқдаман.

Бу йил бизнинг колхозда 4 та автомашина пахта ташийди. Бошқа шоферлар ҳам ўзларининг машиналарини тезроқ ремонтдан чиқариш ва йиғим-терим ишларига тайёр қилиб қўйиш учун курашмоқдалар.

Колхозимизда ўтган йили 2 та газ сушилкаси ишлаган эди. Бу йил яна 1 та газ сушилкаси қуриб битказилаётир. Бу сушилкаларда қуритилган пахтани пешма-пеш тайёрлов пунктига етказиб бериш шоферлардан зўр унум блан ишлашни талаб этади. Колхознинг барча шоферлари ва аравакашлар йиғим-терим даврида астойдил меҳнат қилишга ва'да бермоқдалар.

Республикамизнинг 30 йиллик тўйига муносиб совға тайёрлаш ҳарбир кишининг жонажон ишидир. Мен ҳам барча пахтакорлар сингари ана шу шонли кун шарафига ўз зиммамга олган мажбуриятни шараф блан бажараман.

С. САИДАМИРОВ,

Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг шофери.

ИШОНЧ

Кеч кузнинг изғирин шабадаси совуқда ковжираб қолган ғўза япроқларини шитирлатиб тўкарди. Тун бўйи бўлган совуқ ерни музлатган эди. Совуқ заптидан кўсаклар кўпроқ очилиб, жигарранг далада юлдузсимон чақнаб турарди. Эндигина кўтарилган қуёш нури ҳали атрофни илитганича йўқ. Колхозчилар пешана тери тўкиб етиштирилган ҳосилни тезроқ териб олиш учун шошилардилар. Бункерларига пахта ёпишган СХМлар намхуш хирмонларда тураркан, даладагиларга: «вақтида ишлатмадинг, мана энди қиров чангаллаб, ўзинг тераяпсан», деяётганга ўхшарди. Шундай пайтларда механик-ҳайдовчилар далаларда пайдо бўлиб қоладилар ва колхозчиларга киноя қилиб, «тезроқ теринглар, азаматлар» деб ўтиб кетадилар. Улар бу сўзларни юраклари ачигани, биргаликда етиштирилган ҳосилнинг нобуд бўлаётгани учун куйиниб айтадилар.

Колхоз раиси Қаҳҳор Синдаров ҳосилот Ҳожибой Саримсоқов блан далани айланиб чиқди-ю, идорага келиб ўз жойига ўтиргач, «аттанг...» деди. У, шу бир оғиз сўзни ғоят ачинган, ўз хатосига иқрор бўлган киши сингари юрагидан чиқариб айтди. Раис дўпписини стол устига олиб қўйди, олдин ҳосилотга, кейин атрофда ўлтирган бригада бошлиқларига назар ташлади. Бошқалар ҳам раис сингари хомуш кўринарди. Раис «ўртоқлар...» деб сўз бошлади-ю, томоғи қуриб йўталди. У, шу бугун далада кўрган аҳволни, темирни қизиғида босмаганлик туфайли содир бўлган хатони бирма-бир очиб ташламоқчи, шу хатоликларга йўл қўйган кишиларни, даставвал ўзини танқид қилмоқчи эди.

— Айб ўзимизда, ўртоқлар, — деди раис ниҳоят ўзини босиб олиб, — ёрдам берилмади деб айтаолмаймиз, районга нима деб борсак қуруқ қайтмадик, камқувват колхоз, деб 11 та пахта териш машинаси юборишди. Айни пахта очилган пайтда кимга машина юборсак юз ўгирди, мана энди колхозчилар муз чангаллаяпти! План тўлишига етти процент қолди, даламизда 20 процент пахта ётипти. Бугун совуқ, бир илож қилиб пахта териш мумкин, эртага қор ёғиб қолса, далага тикилиб тураберамиз.

— Бизку, юз ўгирдик раис, бунинг учун қанча сўксангиз тўғри, аммо лекин...

— Очиқроқ айтаберинг Ҳожибой ака, — деди раис ўрта ёшли кишининг сўзини бўлиб, — мен айбимни бўйнимга олаяпман, лекин бу блан пахта терилиб қолаётгани йўқ-ку!

— Бола отасига қараб иш қилади, — деди ҳалиги киши сўзида давом этиб, — сиз бизга отасиз. Очиғини айтиб қўяқолай, сизнинг МТСдан келган агрономларга, «Машинада терадиган пахтамиз йўқ» деган сўзингизни ўз қулоғим блан эшитдим. Шунда мен ҳам: «Машинани йўлатмаганим ма'қул экан» деб кўнглимга тугиб қўйдим; оқибат нима бўлди, машина бекор турди, қўл блан териб улгуролмадик, ҳозирга келиб меҳнатимиз синган пахтанинг бир қисми ерда қолиб кетаяпти...

Кекса бригада бошлиғи Ҳожибой Мамадалиев сўзлар экан, мош-гурунч бўлиб қолган чакка сочлари орасида тер доналари милтиллаб кўринарди. Унинг басавлат тавдаси оғирлик қилаётган бўлса керак, гоҳ ўнг оёғи, гоҳ чап оёғига оғирлигини солиб турарди.

— Гапнинг пўсткалласи шу оғайнилар, — бир йўталиб олгач давом этди Ҳожибой ака, — ҳамма ишда машина бизга мададкор бўлаяпти. Нега СХМдан юз ўгираяпмиз. 20 гектар ердаги пахтамизни машина блан териб яхши қилган эканмиз, колхозда биринчи бўлиб план бажардик. Айрим бригадаларда кўсак терилаётган ҳозирги вақтда бизнинг бригада а'золари планни юз қилиб, келгуси йилнинг ғамини емоқдалар. Пахта териш машинасига ким катта йўл очиб берса, шу ютади, инжиқлик қилган киши ютқазади!

Бригадир сўзини тамомлагунча раис унга тикилиб ўтирди. Кекса пахтакорнинг ҳарбир гапига жавобан бош қимирлатиш блан жавоб қилиб турди. Ўхтин-ўхтин «тўғри-тўғри» деб қўйди.

Ҳожибой Мамадалиевдан кейин ҳеч ким гапирмади. Расман мажлис чақирилмаган бўлса ҳам раис «шу блан мажлисимиз тамом бўлди» деб ўрнидан турди. Шунча гап-сўздан кейин ҳам қолган ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиш тўғрисида ҳечқандай тадбир белгиланмади. Шунинг учун бригада бошлиқлари бир-бирларига ма'ноли қараб қўйдилар. Ҳосилот советининг раиси бу аҳволни пайқаб қолди ва одамларни бирдам тўхтатиб:

— Шу кунни унутмайлик, ўртоқлар, сиз блан биз командирмиз, раҳбарликни эплайолмаган, қўлидаги қуролидан яхши фойдаланаолмаган командир лапашанг командир. Пахта териш машинаси бизнинг зўр қуролимиз, ҳал қилувчи кучимиз. Эндиги аттангнинг фойдаси йўқ, келгуси йилда ишимизни билиб қилиб, СХМдан тўла фойдаланайлик!

— Шундай бўлган эди, — раис ўтган йили бўлиб ўтган воқиани ҳикоя қилар экан мийиғида кулиб қўярди, — қайси бригадага машина юборсак, «қанча пахта бўлса ҳам қўл блан териб оламиз» деб уни йўлатмади. Бир-икки пайкалнинг пахтаси машина блан терилган бўлса ҳам, унинг яхши ишлаши учун тайёргарлик кўрилмаганидан натижа кўнгилдагидек бўлмади. Бу йил бутунлай бошқача, бригада бошлиқлари бизга фалонча машина керак, шуни юборишингизни сўраймиз, деб ариза бериб қўйди. Далалар ҳозирдан тайёрланаяпти...

... Бу йил бутунлай бошқача... Далалар ҳозирдан тайёрланаяпти... Колхоз қишлоғида, далаларда бўлсангиз мана шу гаплар амалда бажарилаётганлиги, колхозда машина блан пахта теришга қизғин тайёргарлик кўрилаётганлиги кўз олдингиздан бирма-бир ўтади.

Колхоз ерларига, тўғрироғи атрофдаги қўшни колхозларга, «Малик» совхози далаларига ҳаёт бағишлаб турган канал идора орқасидан айланиб ўтиб, бурчакка келганда ғарб томонга бурилиб кетади. Идоранинг чап томонидан ҳам катта арiқ ўтади. Унинг сувидан мевазор боғлар, хонадонлар баҳраманд бўлади. Биз канал тепасидаги кўприкдан ўтиб, ўнгга бурилганимизда катта сарой намоён бўлди. Бундай саройлар ҳамма колхозларда ҳам бор, у ерда ҳозирча зарур бўлмаган қишлоқ хўжалик машиналари туради. Ғилдираклари мойланган сеялкалар бир қатор териб қўйилган, улар ёнида бороналар саф тортган, чап томонда НАТИ, С—80 трактори тортадиган 4—6 тишли плутлар кўринади.

Ана шундай саройларда чиройли, ҳаворанг, салобатли СХМ—48 маркали машиналар турардики, гўё улар: «Қани ўртоқ пахтакор, далангни кўрсат, бир қамрашда тонна-тонна пахтангни териб берайлик» деяётганга ўхшарди. Раис учтўрт машинадан ўтиб оралиққа кирди. У бўёқ ҳиди анқиб турган машинага ишора қилди. Раис кўрсатган машина бошқаларидан фарқ қиларди. Катта бункер орқасида яна кичкина бункерча бўлиб, у тўкилган пахтани териб олишга мослаштирилган эди. Раиснинг қувончи ичига сиғмасди.

— Бу йил бешта янги машина олдик, — дейди у, — СХМ—48—М маркали янги машинани бултур ҳам бироз ишлатган эдик. Жуда жойида-да, бир грамм пахтани ҳам ерда қолдирмайди...

Раис блан суҳбатлашиб, саройдан дала томон йўл олдик. Янгича план блан барпо этилаётган қишлоқ кўчасидан бормоқдамиз. Икки томонда чиройли уйлар қад кўтарган, уларнинг олдида ёш дарахтлар қуюқ япроқли шохларини атрофга ёзиб тўрт томонни муздек салқин қилиб туради. Сўнгги хонадон уйининг орқаси кўз илғамас пахтазор эди.

— Саккизинчи бригадамизга қарашли ерлар, — деди раис атрофга ишора қилиб, — биз бу бригаданинг 25 гектар еридаги пахтасини машина блан теришга ажратган эдик, бригада бошлиғи оёғини тираб олди. Биз шунча гапдан кейин, бултурги аччиқ сабоқдан кейин ҳам Темир Ҳайдаров керакли хулоса чиқариб олмабди-да, деб ўйлаб уни қоймоққа бошладик. У ҳайрон, «ўзи нима гап, мен кўпроқ ернинг пахтасини машинада термоқчиман, десам сизлар...» деб биздан ҳафа бўлиб қолди. Кейин билсак 40 гектар ердаги пахтани машина блан терамаи деяётган экан. Ана, бригадирнинг ўзи келиб қолди, ўзи айтсин...

Темир Ҳайдаров биз томонга келаётган эди, биз у томон йўналдик ва ён арiқ устига қурилган кўприкда тўқнашдик. У воқиадан хабардор кишидек, гапиракетди.

— Бригадамизда 63 гектар ер бор, гектаридан 30 центнердан ҳосил бермоқчимиз, ғўза тупларида кўсак кун сайин қанча кўпайса, борлари қанчалик тўлишса ғайратимизга-ғайрат қўшилади. Ҳар йили ҳам ҳосилимиз мўл бўлади, аммо теришга келганда кўра-била туриб ҳосилимизнинг бир қисмини кўкка совурамиз. Айни вақти келганда машинани йўлатмаймиз, кейин дўппи тор келиб қолганда «аттанг» деймиз лекин фойдаси йўқ.

Бригадир блан дала оралаб борардик. У ғўзанинг яхши бўй олгани, кўсаклар биртекисда барвақт етилаётгани тўғрисида завқланиб сўзларди.

— Бу йил ғўзамиз машинабоп, — деди у, — ана уни қаранг, бирхилда. Шу далаларда пахта терган механик-ҳайдовчи ҳам роҳат қилади...

— Одим ерда бункери тўлиб қолаберіб шошиб қолади, — раис гап қотди.

— Меҳнатимизга яраша ҳосилимиз ҳам чакки эмас, — давом этди бригадир, — республикамиз тўйига 30 центнердан пахта олиб, тўёна қиламиз!

Республика тўйига тўёна тайёрлаш учун отланган азамат пахтакорлар, фидокор механизаторлар шу кунларда ғўза парваришини кучайтириб ҳосилга-ҳосил қўшмоқдалар. Улар катта тўйга муносиб совға бўлсин деб, зўр ғайрат блан меҳнат қилмоқдалар.

Колхознинг қайси бригадасига борсангиз ва у ердаги колхозчилар, механизаторлар блан суҳбатлашсангиз, фақат «мўл ҳосил» деган сўзни эшитасиз. Ана шу икки оғиз сўз замирида олам-олам ма'но ётипти. Мўл ҳосил олиш мақсадида қишнинг изғирин совуқлари ҳам, кўкламнинг серёмғир инжиқ кунлари ҳам, саратоннинг оташ тиғли иссиғи ҳам зўр бардош, матонат блан енгилмоқда. Сочларини чамбарак қилиб ўраган меҳнатсевар қизларимиз, енглари шимарнғлик азамат йигитларимиз, ўзларининг катта тажрибалари блан пахтачиликни ривожлантиришга ҳисса қўшаётган мўйсафидларимиз «оқ олтинимиз мўл бўлсин» деган мақсадни дилларига жо қилиб олиб, чарчаш нималигини билмай меҳнат қилмоқдалар.

Колхозда бир кишининг сўзини иккинчи киши қувватлайди, уни тўлдиради. Бригадирлардан Ҳожибой Мамадалиев, Темир Ҳайдаровларнинг гапи механик-ҳайдовчилар Шукур Раимов, Тўлаган Бойменовларнинг сўзига монанд келади. Бултур машина блан 41 тонна пахта терган Шукур Раимов бундай дейди:

— Универсалим юрган қатордан СХМни юргизганимда, мақсадга етдим, деяман. Пахтакор ўртоқларимиз блан биргаликда етиштирилган ҳосилни териб бериш, менинг жонажон ишим...

Юқори ҳосилли звено бошлиғи Қорабой Муллаев механик-ҳайдовчи Шукур Раимовнинг сўзларини тинглаб тураркан, гапга-гап қўшарди:

— Бизнинг ерда пахта терсангиз, бункер бўшатиб чарчайсиз, гектаридан 50 центнердан ҳосил берамиз деб, шартномага қўл қўйганмиз...

Раис қайси бригадага олиб борган бўлса, ҳамма жойда бирхил мазмундаги сўзни эшитдик.

— Ва'дамиз катта, шунга яраша ҳосилимиз ҳам катта..

Даладан кечга томон қайтдик. Подадан қайтган қўй-сигирлар «ем еган» жойларига шошиларди. Уйлар мўрисидан кўтарилаётган қуюқ тутун кечки шабадада учиб, узоқ-узоқларга ёйилиб кетмоқда. Идора ёнидаги кўприк устида ҳосилот Хожибой Саримсоқовга рўпара келдик. У тумшуғидан сал ёрилган катта қовунни қўлтиқлаб турарди.

— Чўлнинг қовуни тил ёради, — деҳқонларга хос та'рифлай кетди у, — янги ерда битган қовун, Наманганд ан келган ўртоқлар уруғидан олиб кетишаяпти, Мирзачўлнинг еридан Наманганга уруғ тарқатаяпмиз..

Ҳосилотнинг шу гапларидан кейин, унинг наманганли эканлигини фаҳмладик. Дарҳақиқат у Наманганд аги Деризлик даҳасидан экан. Идора ёнидаги сув бўйида қовун еб ўтирганимизда, у бундан ўнтўрт йил илгари бўлган воқиани ҳикоя қилиб берди:

— Биз келган 1940 йилда бу ердаги колхоз 80 гектар ерга эга экан. 20 хўжалик келган эдик. Қассоб семиз қўйга тикилгандек, деҳқон янги ердан кўз узолмайди, у ана шунақа жойда яйраб ишлайди. Орадан икки йил ўтгач пахта еримизнинг ўзи 380 гектарга етди. Мана бу йил 920 гектар ерга чигит экдик...

Ҳосилот сўзни ўтган куздаги воқиага келтириб тақади.

— Шунақа бўлган эди, олдинига машинани писанд қилмаган эдик, кейин «аттанг» деганча бармоқ тишлаб қолабердик...

— Энди у кунни унутмаймиз, — раис гапга қўшилди, — олтмиш процент ердаги пахтамизни машина блан терамиз, бунинг учун МТС 18 та СХМ — 48 маркали машина юборди...

— Сутдан оғзи куйган, қатиқни ҳам пуфлаб ичади, раис, — ҳосилот давом этди, — бу йил машинага йўл катта...

— Пахтакорларимизнинг чин мақсади шундай! — Раис ҳосилотнинг сўзини тасдиқлади.

С. МАҲКАМОВ,

Сирдар'ё районидаги Маленков номли колхоз.

Германия Демократик Республикасининг Министрлар советида

БЕРЛИН, 29 июль. (ТАСС). АДН агентлиги ГДР ҳукумати бош министри ҳузуридаги матбуот бўлимининг республика Министрлар советининг 29 июльда бўлиб ўтган фавқулодда мажлиси тўғрисидаги ахборотни билдирди. Мажлисда Халқ палатасига сайлов ўтказиш тўғрисидаги қонун проекти ва Германия Демократик Республикасининг округ советларига сайлов ўтказиш тўғрисидаги қонун проекти қабул қилинди. Қонун проектлари Халқ палатасининг қараб чиқиши учун юборилди.

Министрлар совети округ советлари сайлови 1954 йил 17 октябрьда якшанба куни, халқ палатаси сайлови блан бир вақтда ўтказилади ва округ советларига депутатлар тўрт йиллик муддат блан сайланадилар, деб белгилади.

Албанияда қишлоқ хўжалик солиғи камайтирилди

ТИРАНА, 29 июль. (ТАСС). Газеталар Албания Халқ Республикаси Министрлар совети ва Албания меҳнат партияси Марказий комитетининг қишлоқ хўжалик солиғини камайтириш тўғрисидаги қарорини босиб чиқардилар. Қишлоқ хўжалик солиғи ўрта ҳисобда 25,3 процент камайтирилади. Майда ва ўрта деҳқон хўжаликлари солиқнинг камайтирилишидан кўпроқ фойда кўрадилар. Пахта экишдан олинадиган даромадлар солиқдан озод қилинади, иш ҳайвонлари ва урғочи чўчқаларга солиқ солинмайди.

Меҳнат кунларининг белгиланган нормасини бажарган кооператив а'золарининг томорқа участкалари учун қат'ий солиқ ставкаси белгиланади.

Албания деҳқонлари қишлоқ хўжалик солиғининг камайтирилиши натижасида 170 миллион лек фойда қиладилар.

Ракка қарши кураш юзасидан ўтказилаётган халқаро конгрессда

МОНТЕВИДЕО, 29 июль. (ТАСС). Сан-Паулода (Бразилия) рак касалликлари юзасидан мутахассис врачларнинг халқаро конгресси давом этмоқда. Конгрес ишларида Совет Иттифоқи делегацияси қатнашмоқда. Конгрессда совет олимларининг иштирок қилаётганлиги бошқа мамлакатларнинг делегацияларини, шунингдек Бразилия жамоатчилигини ғоят қизиқтирмоқда.

Бразилия газеталари совет делегациясининг конгресс аҳамияти тўғрисидаги баёнотини босиб чиқаздилар. Совет олимлари бу баёнотда ўзларининг Бразилияда бўлишлари Совет Иттифоқи блан Бразилия ўртасида илмий ва маданий алоқаларни мустаҳкамлашга ёрдам беради деб ишонч билдирдилар. «Коррейо да манья» газетаси конгресс раиси доктор Антонио Прудентенинг баёнотини э'лон қилди. Пруденте конгресс қатнашчиларининг совет медицина фани муваффақиятларига жуда катта э'тибор бераётганликларини та'кидлади.

ЭЙЗЕНХАУЭР БАЁНОТИ

НЬЮ-ЙОРК, 29 июль. (ТАСС). Президент Эйзенхауэр кеча матбуот конференциясида тапириб, Хитойнинг Хайнань ороли районига юборилган Америка авианосларининг (ана шу авианослардаги ҳарбий самолётлар Хитойнинг икки самолётини уриб туширганлиги ҳақида хабар берилган эди) дарҳол шу райондан қайтишини кутаётганлигини билдирди.

Эйзенхауэр Америка штурмчи самолётларининг Хитой самолётларига қилган ҳужуми ғарб мамлакатларини ташвишга солганлигини ва бу мамлакатларда АҚШнинг ҳаракати қораланганлигини аслда э'тироф этди.

АҚШ президенти мухбирларнинг хабарлари Парижда ташвиш ҳукм сурганлигини ва парижлилар АҚШ сра ўйламай ва шошиб-пишиб ҳаракат қилди, деб ҳисоблаётганликларини кўрсатмоқда, деб та'кидлади. Биз, — деди Эйзенхауэр, — бу тариқа ҳаракат қилиш ниятида эмасмиз.

Бирлашган ва демократик Германия учун, тинчлик, фаровонлик ва бахт Германияси учун!

Дрезденда сайловчилар йиғилишида Отто Гротеволь сўзи

БЕРЛИН, 29 июль. (ТАСС). АНД агентлиги қуйидагиларни билдиради: ГДР да сайлов олди кампанияси бошланиши муносабати блан Германия Демократик Республикасининг бош министри Отто Гротеволь кеча Дрезденда сайловчилар йиғилишида нутқ сўзлади. Гротеволь тинчлик ва Германияни бирлаштириш учун, республика халқ хўжалигининг муваффақиятларга эришиши ва меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилаш учун курашда ГДР ва унинг ҳукуматининг ролига батафсил тўхталиб ўтди.

Отто Гротеволь Германия Демократик Республикаси Совет ҳукуматининг 1954 йил 24 июльдаги нотасида илгари сурган янги таклифларини қизғин табриклаётганлигини айтиб, қуйидагиларни та'кидлади: Германия Демократик Республикаси Совет ҳукуматининг таклифларига мувофиқ, Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш масаласи юзасидан фикр олишиш, немис халқининг фикрини баён қилиш ва Умумевропа хавфсизлиги тўғрисидаги шартномага қўшилиш мақсадида ўтказиладиган кенгашда қатнашишга тайёрдир. Шу блан бирга, — деди О. Гротеволь, Германия Демократик Республикаси ҳукумати ана шу хавфсизлик шартномасида Ғарбий Германия федерал республикасининг ҳам иштирок қилишига эришиш учун бутун чорани кўради.

Сўнгра Отто Гротеволь Германия Демократик Республикаси ҳукумати ва Халқ палатасининг Умумгермания битимини тузиш ҳамда Германияни қайта бирлаштириш йўлида олиб бораётган курашининг муҳим даврларига тўхталиб ўтди.

Биз, — деди Отто Гротеволь, — бундан буён ҳам немис халқининг ҳаётий манфаатларига муносиб бўлган сиёсатни амалга оширамиз. Аденауэрнинг сиёсати, — деди Гротеволь, — герман империализмининг эски сиёсатидан бошқа бир нарса эмас. Халқимизнинг демократик кучлари тинчлик учун ва Европадаги барча халқлар блан дўстлик учун қат'ий кураш олиб бормоқдалар.

О. Гротеволь ўз нутқида Германия Демократик Республикаси аҳолисининг турмуш даражаси тобора кўтарилаётганлигига алоҳида тўхталиб ўтди.

Отто Гротеволь сўзининг охирида бундай дейди: 1954 йил 17 октябрьда ўтказиладиган халқ сайлови буюк тарихий қурилишда, я'ни янги, бирлашган ва демократик Германияни, тинчлик, фаровонлик ва бахт Германиясини вужудга келтиришда муҳим ўрин тутиши керак.

Болгария халқ Республикаси ҳукуматининг Жанва кенгаши тўғрисидаги баёноти

СОФИЯ, 29 июль. (ТАСС). Бугун Болгария Халқ Республикаси ҳукуматининг Жанва кенгаши тўғрисидаги баёноти э'лон қилинди.

Болгария ҳукумати ва болгар халқи, — дейилади баёнотда, — ташқи ишлар министрлари Жанва кенгашининг муваффақиятли тамом бўлганлиги тўғрисидаги хабарни эшитиб, самимий қаноат ҳосил қилдилар ва хурсанд бўлдилар ҳамда жанжалли халқаро масалаларни музокаралар йўли блан ҳал этиш принципи тантана қилганлигини чин кўнгил блан табриклайдилар.

Жаҳон жамоатчилигининг э'тибори қарийб уч ой мобайнида Жанва кенгашига қаратилган эди. Жанва кенгаши ўз ишини кўпчилик қисмини Ҳинди-Хитой масаласини ҳал этишга бағишлади. Кенгаш қатнашчиларининг ҳаракати муваффақият блан тугалланди. Вьетнам, Лаос ва Камбоджада тинчликни тиклаш тўғрисидаги битимлар имзоланиши блан яна бир қонли урушга барҳам берилди. Ана шу уруш орқасида Осиёда жуда катта конфликт чиқиши мумкин эди.

Жанва кенгашининг ишлари силлиқ ўтмади. Халқаро муносабатлардаги кескинликни сақлашдан манфаатдор бўлган доиралар ва биринчи галда АҚШ делегацияси музокараларда кўп ғовларни вужудга келтиришга уриндилар. Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси делегацияларининг ҳормай-толмай қилган ҳаракатлари натижасида Вьетнам Демократик Республикаси делегацияси ва Франция делегациясининг яхши ният блан ҳаракат қилганлиги натижасида қийинчиликлар енгиб ўтилди.

Ҳинди-Хитой халқларининг озодлик ва миллий мустақиллик учун олиб борган фидокорона ва қаҳрамонона курашини самимий муҳаббат блан кузатиб келган болгар халқи уларнинг эришилган ғалабани мустаҳкамлашларини, Жанва кенгашининг қарорларига ва Вьетнам халқининг миллий манфаатларига мувофиқ суратда Вьетнам халқининг бирлаштирилишини та'минлашларини чин кўнгилларидан истайди.

Жанва кенгашининг буюк аҳамияти Ҳинди-Хитойда тинчликнинг тикланиши блангина чекланиб қолмайди. Жанва кенгаши тинчлик кучларининг катта ғалабасини ва агрессив кучларнинг жиддий мағлубиятга учраганлигини кўрсатади. Кенгашнинг натижаси халқаро проблемаларни ҳал этишда улуғ Хитой Халқ Республикасининг иштироки жуда катта роль ўйнаётганлигини яққол кўрсатади. Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилиниши, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотига ҳали а'зо қилиб олинмаган мамлакатимизнинг ва бошқа тинчликсевар мамлакатларнинг бу ташкилотга қабул қилиниши халқаро миқ'ёсдаги барча жанжалли масалаларни тинч йўл блан ҳал этишга ва давлатлар ўртасидаги кескин муносабатларни юмшатишга анча ёрдам беради.

Жанва кенгаши шуни кўрсатдики, Корея масаласини тинч йўл блан ҳал этиш тамомила мумкиндир. Кенгашда ба'зи делегациялар ва биринчи галда АҚШ делегацияси Корея масаласининг ҳал этилишига ҳалақит бердилар. Жанва кенгаши Германия проблемасини тинч асосда ҳал этиш мумкин эканлигини ҳам жуда яққол кўрсатди. Германия проблемаси бирнеча йилдан буён ҳал этилмай келмоқда. Германия проблемасини ҳал этиш учун халқаро вазият ҳечқачон ҳозиргидек қулай бўлмаган эди. Германия проблемасининг ҳал этилиши бирлашган, демократик, тинчликсевар герман давлатини вужудга келтиришга олиб боради.

Болгария Халқ Республикаси ҳукумати Совет ҳукуматининг Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш тўғрисидаги ва кенгашда қатнашишни истаган барча Европа давлатларининг кенгашини чақириш ҳақидаги таклифини бутунича ва сўзсиз қувватлайди. Болгария ҳукумати ана шундай системанинг вужудга келтирилиши жуда муҳим бўлган Германия масаласини ҳал этишнигина эмас, балки узоқ давом этадиган тинчлик барпо қилишни ҳам та'минлайди, деб ҳисоблайди. Барча халқлар, шу жумладан болгар халқи ҳам узоқ давом этадиган тинчлик ўрнатилишига жуда муҳтождирлар.

Болгария Халқ Республикасининг ҳукумати тинчлик сиёсатига ва барча мамлакатлар блан дўстона ҳамкорлик қилиш сиёсатига оғишмай амал қилиб бундан кейин ҳам ўзининг бутун кучларини жанжалли масалаларни музокаралар олиб бориш йўли блан ҳал этишга сафарбар қилажагини билдиради ва Европада ҳамда бутун дун'ёда узоқ давом этадиган мустаҳкам тинчликни вужудга келтириш йўлидаги ҳаракатга ўз ҳиссасини қўшади.

ВЬЕТНАМ МИЛЛАТ МАЖЛИСИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РЕЗОЛЮЦИЯСИ

ШАНХАЙ, 29 июль. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги Вьетнам Демократик Республикаси Миллат мажлиси президиумининг 28 июльдаги кенгайтирилган мажлисида қабул қилинган резолюцияси текстини ма'лум қилди. Бу мажлис Ҳинди-Хитойда яраш тўғрисидаги битимлар имзоланганлиги муносабати блан чақирилган эди. Бу мажлисда Жанва кенгаши тўғрисида доклад тингланди ва бу кенгашнинг ҳужжатлари, шунингдек Ҳинди-Хитойда яраш тўғрисидаги битимларнинг шартлари ўрганиб чиқилди.

Вьетнам Демократик Республикаси Миллат мажлиси президиумининг кенгайтирилган мажлиси қуйидагиларни та'кидлайди:

1. Ҳинди-Хитойнинг ҳамма қисмида уруш ҳаракатларини тўхтатиш тўғрисидаги битимлар тузилиши Вьетнам халқининг ва Лаос ҳамда Камбоджа халқларининг жуда катта ғалабасидир, шунингдек жаҳон тинчлик лагерининг ғалабасидир. Бу ғалабага Вьетнам халқининг 8—9 йил мобайнида олиб борган қуролли кураши натижасида, француз халқининг кураши натижасида, бутун дун'ёдаги тинчликсевар халқларнинг қўллаб-қувватлаши, Вьетнам Демократик Республикаси делегациясининг зўр ғайрат блан қилган доно ҳаракати натижасида эришилди. Жанва кенгашида СССР ва Хитой Халқ Республикасининг делегациялари Вьетнам Демократик Республикаси делегациясининг бу соҳадаги ишларига ёрдам бердилар.

2. Ана шу буюк ғалаба ҳали фақат биринчи қадамдир. Вьетнам халқи бундан кейин ҳам муваффақиятларга эришиш учун тинч йўл блан кураш олиб боришни давом эттириши керак. Вьетнам халқи урушни тўхтатиш тўғрисидаги битимларнинг амалга оширилишини барбод қилишга ва Ҳинди-Хитойда тинчлик ўрнатилишига халақит беришга интилаётган уруш оловини ёқувчиларнинг қора ниятларига нисбатан ҳуш'ёрликни ошириши керак.

Кенгайтирилган мажлис қуйидаги резолюцияни қабул қилди:

1. Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг сиёсий йўли ва тинчлик сиёсати тамомила ма'қуллансин, Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматига ишонч билдирилсин ва президент Хо Ши Мин раҳбарлигига тўла ишонч билдирилсин.

2. Миллат мажлисининг барча депутатлари ва мамлакатнинг бутун халқи дипломатия соҳасидаги буюк ғалабани кенгайтиришга, яраш тўғрисидаги битимларга қаттиқ риоя қилишга ва айни вақтда Франция ҳукумати ўзаро келишилган шартларни ҳалоллик блан бажаришга да'ват этилсин.

Вьетнам халқи бирликни амалга оширишга, шунингдек шу мамлакатда мустақиллик ҳамда демократияга эришишга қат'ий қарор бергандир.

Мажлис қатнашчилари президент Хо Ши Минга мактуб юбордилар.

Вьетнамда марказий аралаш комиссиясининг биринчи мажлиси

ШАНХАЙ, 29 июль. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги қуйидагиларни билдиради: Бугун Тунг-Жиада Вьетнамда яраш битимининг бажарилишини кузатиб турувчи марказий аралаш комиссиясининг биринчи мажлиси бўлди. Мажлисда навбатдаги мажлиснинг кун тартиби муҳокама қилинди ва кичик комиссия тузилди.

Вьетнам Халқ армияси бош қўмондонлигининг етти кишидан иборат делегациясига генерал Ван Тьен Дунг бошчилик қилади.

Ҳинди-Хитойдаги Француз Иттифоқи қуролли кучлари бош қўмондонлигининг делегациясига генерал Дельтей бошчилик қилади.

Расмий ахборотда бундай дейилади: «Яраш битимининг бажарилишини кузатиб турувчи марказий аралаш комиссиясининг биринчи мажлиси дўстона ваз'иятда ўтди».

ТЯНЬ-ШАНЬ ТОҒЛАРИ ЭТАКЛАРИДА

Жанубий Қозоғистон области, ғарб томони Тянь-Шань тоғлари блан ўралган Бўстондиқ районида Ленин номли Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик Фанлар Академияси филиалининг тажриба участкаси жойлашган. Участканинг ходимлари серҳосил мевали дарахтлар ва субтропик ўсимликларнинг янги нав'ларини ўстириш ва парвариш қилиш блан шуғулланмоқдалар.

Тажриба участкасида етиштирилаётган серҳосил мевали дарахтларнинг янги нав'лари 1954 йилги Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик виставкасига юборилади.

Ўзбекистонли ўқувчилар, студентлар ва колхозчилар агробиология фани ва унинг янгиликларини ўрганиш мақсадида бу ерга экскурсиялар уюштирмоқдалар.

Суратда: (чапдан ўнгга) САГУ биология факультетининг студентлари **М. Бойбўтаева, Н. Орипова, М. Бўтабоевалар** энг яхши мевалардан а'ло нав' гербарийлар тўпламоқдалар.

Р. Шамситдинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Бутуниттифоқ физкультура парадининг қатнашчилари Тошкентга қайтиб келдилар

Москвада бўлган Бутуниттифоқ физкультурачилар парадида қатнашган Ўзбекистон ёшлари делегацияси 29 июльда Тошкентга қайтиб келди. Вокзалда спортчиларни партия ва совет ташкилотларининг вакиллари ҳамда Ўзбекистон пойтахти спорт жамоатчилигининг вакиллари кутиб олдилар.

Бугун Тошкентдаги «Динамо» стадионида Бутуниттифоқ физкультурачилар парадида қатнашган Ўзбекистон делегациясининг ҳисобот машқлари ўтказилади. Намунали машқларда Тошкент физкультура ташкилотида тарбияланган, хотин-қизлар ўртасида спорт гимнастикаси бўйича жаҳон обсолют чемпиони Галина Рудько (Шамрай) қатнашади. (ЎзТАГ).

Юзкатакли шашка бўйича республика чемпионати

Охирги даврада мастерликка кандидат Гуляев Ханелис устидан ғалаба қозониб, ўйинни ҳаммадан илгари тамомлади. Спорт мастери Ёқубов ўйиннинг охирини мураккаблаштириб, Полоусовни таслим бўлишга мажбур этди. Берштейн ва Шокиров ўртасидаги ўйин жуда қизғин ўтди. Бу учрашувда Берштейн ғолиб чиқди.

Косяковский узоқ вақтгача спорт мастери Сретенский блан тенг ўйнади, броқ кейинчалик ютқизиб қўйди. Мастерликка кандидат Канишчикер Ютландовни, Кабаков эса Александровни ютди. Черкасский Назаров блан учрашганда ўйиннинг бошида устунликка эришган бўлса ҳам, кейинчалик бирнеча хатоларга йўл қўйди ва ўйин дуранг бўлди. Круглов ва Гавриленколарнинг ўйини ҳам дуранг бўлиб тугади.

Шундай қилиб, 21 кун давом этган турнирда конкурсдан ташқари қатнашган спорт мастери РСФСР чемпиони Н. Сретенский (Калинин шаҳри) 15 имкониятдан 13 очко олди. Юзкатакли шашка бўйича республика чемпиони деган номни 10,5 очкога эга бўлган мастерликка кандидат Берштейн олди. Иккинчи ва учинчи ўринларни 10 тадан очкога эга бўлган мастерликка кандидатлардан Ёқубов ва Гуляевлар бўлишиб олдилар. Мастерликка кандидатлардан Канишчикер тўртинчи, Назаров бешинчи, Шокиров, Гавриленколар олти ва еттинчи ўринни олдилар.

Мусобақа ғолибларига физкультура ва спорт комитетининг дипломлари ҳамда қимматбаҳо мукофотлар топширилди.

СУД ЗАЛИДАН

Ўғрилар жазоланди

Шу йил 16 март кундуз соат учларда Сайфутдин Зайнитдинов Навоий номли кинотеатрдан чиққан ўз шериклари Ўктам Алимов, Эргаш Абдуллаев, Юнус Расулевларни гўшт комбинати эшиги томон бошлади. Улар бу ерда ниманидир кутишарди.

Орадан кўп ўтмай, Тошкент районидаги «Победа» колхозининг а'золари Н. Тожиқулов, Алимов ўртоқлар келтирган молларини комбинатга топшириш учун отларини столбага боғлаб, ичкарига кириб кетганларида Абдуллаев Зайнитдиновнинг буйруғи блан столбага боғланган отнинг бирини чечиб, миниб жўнади. Отлиқ Самарқанд дарвозаси томон бурилиб, кўздан ғойиб бўлди. Улар отни сотмоқчи бўлаётганларида қўлга тушадилар.

Расулев ва Алимовлар кафилликка чиққандан кейин ҳам тинч юрмайдилар. Улар яна бирлашиб эртасигаёқ Янгийўл районидаги Свердлов номли колхозга бориб, агроном Содиқовнинг бир қўзиси, колхозчи А'ламовнинг уч улоғини қопга солиб изларига қайтадилар. Улар қўзи ва эчкиларни арзон баҳода пуллаётганларида иккинчи марта қўлга тушадилар.

Сталин район 2-нчи участка халқ суди бу айбдорлар устидан ҳукм чиқарди. Сайфутдин Зайнитдинов 10 йил, Эргаш Абдуллаев ҳам 10 йил ахлоқ тузатиш лагерига юборишга ҳукм қилинди ҳамда 5 йил сайлаш ва сайланиш ҳуқуқидан маҳрум этилди. Ўктам Алимов ва Юнус Расулевларнинг ҳарбири 8 йилдан ахлоқ тузатиш лагерига юборилди.

Залдагилар суд ҳукмини қарсаклар блан кутиб олдилар.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Та'лим-тарбия ишларини янада юксак даражага кўтарайлик

(Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Тожиев блан суҳбат)

Халқ маорифининг шаҳар ва район бўлимлари ўз фаолиятларида партия, ҳукуматимизнинг мактаб ишларини янада яхшилаш тўғрисида чиқарган қарорларига асосланиб, болаларни ўқитиш ва уларга тарбия бериш соҳасида анчагина муваффақиятларга эришдилар.

Ўтган ўқув йилида Тошкент шаҳаридаги 146 мактабда 105 минг бола та'лим олди. Бу эса 1952-53 ўқув йилдагига қараганда анча кўпдир. Синфдан-синфга кўчирилган ўқувчиларнинг сони ҳам кўпайди. Бу йил ўтган ўқув йилига нисбатан икки баравар кўп бола, я'ни 6 мингга яқин йигит-қиз етуклик аттестати олди.

Мактабларда та'лим-тарбия ишларининг яхшиланганлиги туфайли ўқув йили давомида ўзлаштириш ҳам бирмунча ўсди. Бу жиҳатдан Фрунзе районидаги 97-нчи қизлар мактаби (директори ўртоқ Баскакова) мисол бўлаолади. Бу мактабда асосан Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати ишчи ва хизматчиларининг болалари ўқийди. Мактаб ўқув йили якунида 90 процент ўзлаштириш берди, ўқувчилар контингенти тўла сақлаб қолинди. Мактаб коллективи ўқитишнинг сифатини кўтариш ва болаларни тарбиялаш ишини яхшилаш учун курашиб, катта муваффақиятларга эришдилар. Бу соҳада мактаб коллективига жамоат ташкилотлари ва ота-оналар активи ҳам яқиндан ёрдам бердилар

Ўқувчиларнинг ўзлаштиришларини яхшилашда Ленин районидаги 53-нчи мактаб (директори ўртоқ Долгов), Октябрь районидаги 28-нчи мактаб (директори ўртоқ Расулев), 119-нчи мактаб (директори ўртоқ Мукаррамова), Сталин районидаги 59-нчи мактаб (директори ўртоқ Вилдонова)лар ҳам ўтган ўқув йилида бирқанча муваффақиятларни қўлга киритдилар. Бу мактабларда ўқувчиларнинг барча фанлардан ўзлаштиришлари ўтган йилдагидан анча яхшиланди.

Лекин шуни ҳам э'тироф қилиш керакки, шаҳар ва район халқ маорифи органлари ўз ишларида жиддий камчиликларга ҳам йўл қўймоқдалар. Айрим район халқ маорифи бўлимлари мактабларга бюрократларча, қоғоз орқали раҳбарлик қилишдан ҳали воз кечганлари йўқ. Улар мактабларга конкрет ва оператив раҳбарлик қилиб турмайдилар, кўпинча ўртача рақамлар блан қаноатланиб, ўзлаштириш кўрсатгичларини яхшилаш учун икки йил бир синфда қолиб ўқишга қарши кескин курашмаётирлар.

Сталин районидаги 4, 34, 17, 82, 90-нчи мактабларда бутун ўқув йили давомида та'лим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилмаган, ўзлаштирмовчи ўқувчилар блан ишлашга жиддий э'тибор берилмаган. Бу мактабларнинг педагоглар коллективи, комсомол ва пионер ташкилотлари блан ота-оналар ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатилмаган. Район халқ маорифи бўлими (мудири ўртоқ Дадашев) мактабларга яқиндан ёрдам кўрсатмаган, планли равишда малакали инспекциялар ўтказмаган. Мактаблар учун раҳбар кадрлар ва ўқитувчилар танлаш ишига етарли э'тибор берилмаган. Фрунзе ва Москва районларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

1953-54 ўқув йилининг якунлари шаҳар мактабларининг ишида бошқа бир қатор камчиликлар ҳам мавжудлигини кўрсатди. Шаҳар ва район халқ маорифи бўлимлари, шунингдек ба'зи мактабларнинг директорлари ўқув-тарбия ишларининг сифатини яхшилаш учун ўқитувчиларнинг ғоявий-сиёсий савияси ва педагогик малакаларини ошириш масаласига етарли э'тибор бермаётирлар, методик ишларга бўш раҳбарлик қилмоқдалар, илғор ўқитувчиларнинг тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштириш блан камдан-кам шуғулланмоқдалар.

Шундай мактаб раҳбарлари ва ўқитувчилар ҳам борки, улар ўз ишларининг натижалари учун юксак жавобгарликни ҳис қилмайдилар. Район халқ маорифи бўлимлари бола тарбиясида мактаб блан оила ўртасидаги алоқани мустаҳкамлашга ва бу ишга ота-оналар комитети ҳамда мактабларга оталик қилувчи корхона ва муассасаларни жалб қилиш ишига етарли аҳамият бермайдилар.

Халқ маорифи органлари олдида катта ва мас'улиятли вазифалар турипти. Биз партия XIX с'езди қарорларини бажариш учун курашиб, шаҳар мактабларида шу бешйилликнинг охирида умумий ўрта та'лимни тўла амалга оширишимиз керак. Бу вазифа даставвал ўқиш ёшидаги барча болаларни мактабга тўлиқ жалб қилишни талаб этади.

Ҳозирги энг муҳим вазифа — мактабларни янги ўқув йилига ўз вақтида ва намунали тайёрлашдан иборатдир. Лекин шаҳар мактабларида ремонт ишларининг бориши қониқарли эмас. Капитал ремонт қилиниши лозим бўлган 44 мактаб биносидан кўпчилигида ҳозиргача ремонт ишлари тамомланмаган. 100 мактабдан 60 таси жорий ремонтдан чиқарилган. Мактабларни жиҳозлаш ишлари ҳам секин бормоқда. 25 минг партадан ҳозиргача 20 мингтаси ремонт қилинган. Киров ва Москва районларидагина мактаб бинолари ва инвентарьларини ремонт қилиш муваффақиятли олиб борилмоқда. Броқ Марказий районда (халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Бамбурова) ремонт ишлари мутлақо қониқарли эмас. Сталин районидаги 44 ва 100-нчи мактабларда ремонт графиги системали равишда бажарилмаётир. Мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш кўп жиҳатдан ёғоч, тунука, бўёқ ва бошқа қурилиш материалларининг ўз вақтида етказиб берилмаслиги натижасида ҳам кечиктирилмоқда.

Янги 1954-55 ўқув йилида шаҳар мактабларидаги ўқувчилар сони 4000 болага кўпаяди. Бу, қўшимча синфлар очишни талаб қилади. Ҳозир шаҳарда янги мактаб бинолари қуриш, тугалланмай қолган мактаб биноларининг иккинчи ва учинчи қаватларини қуриб тамомлаш ишлари олиб борилмоқда. Бу ишнинг асосий қисмини бажариш республика Граждан уй-жой қурилиши министрлигининг шаҳар қурилиш трестига топширилган. 15 августгача тугалланмай қолган уч мактаб биноси, шунингдек 20-нчи мактабда қурилиши лозим бўлган қўшимча синф хоналари, лабораториялар, ўқув кабинетлари ва бошқа ёрдамчи бинолар қуриб тамомланиши керак. Броқ шаҳар қурилиш тресті (раҳбари ўртоқ Скребнев) бу ишга 1,5—2 ой кечикиб киришди. Биринчи қурилиш бошқармаси томонидан бажарилиши лозим бўлган 26-нчи мактаб биносини қуриш ишлари айниқса кечиктирилмоқда.

Ма'лумки, мактабларда ўқув-тарбия ишларининг сифати аввало ўқитувчи кадрлар тайёрлаш ва танлаш ҳамда уларнинг педагогик маҳоратини ошириш ва ўқув процессини тўғри ташкил қилишга боғлиқдир. Вазифа — педагогик маҳоратни эгаллаган ва ўқувчиларнинг дарсларни тўла ўзлаштиришига эришаётган энг яхши ўқитувчиларнинг тажрибаларини ўқитувчилар ўртасида кенг оммалаштириш, шу йўл блан янги ўқув йилида икки йил бир синфда қолиб ўқувчилар сонини кескин суратда камайтириш ва ўқувчиларнинг ўзлаштиришини юқори даражага кўтаришдан иборатдир.

Педагогик кадрларнинг малакасини ошириш учун шаҳар педкабинети бир ойлик курс ташкил этди. 15 майдан 20 июньгача химия, биология, физика, математика, ўзбек мактабларида рус тили ўқитувчилари, ўзбек ва рус мактабларининг 4-нчи синф ўқитувчиларидан 213 киши махсус курсларда ўқитилди. Бундан ташқари, ўқитувчилар шаҳарнинг турли саноат корхоналарида экскурсияда бўлдилар. Курсда олий ўқув юртларининг профессор ва ўқитувчилари, шунингдек шаҳар мактабларининг энг яхши ўқитувчилари лекция ўқидилар. Лекин бу тадбирлар ҳали етарли эмас.

Янги ўқув йилига тайёргарлик ишларида та'лим-тарбия сифатини яхшилашга, ўқитишнинг ғоявий-назарий савиясини оширишга катта э'тибор берилиши керак. Ўқитувчиларнинг бўлажак август кенгашлари ҳам шу вазифани бажариш нуқтаи назаридан ўтказилиши лозим. Ўтган ўқув йилининг якунлари август кенгашларини юксак савияда ўтказиш учун жуда бой материал беради. Ўқитувчиларнинг август методик кенгашларида ижодий мунозараларнинг тўғри ташкил этилиши мактабда барча фанларни ўқитишнинг ғоявий ва илмий савиясини оширишга имкон беради.

Халқ маорифи органларининг асосий э'тибори ўқув процессида политехника та'лимини тўла жорий қилишга қаратилиши керак. Шу мақсадда ўқитувчиларнинг завод ва фабрикаларга, колхоз, совхоз ва МТСларга экскурсиялари уюштирилмоқда. Шунингдек, мактабларда техника тўгаракларининг тармоқларини кенгайтириш юзасидан ҳам бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Шаҳар мактабларидаги устахоналар, лабораториялар ва ўқув-тажриба кабинетларини жиҳозлаш учун бу йил 2,5 миллион сўмга яқин маблағ сарфланади.

Мактабларни янги ўқув йилига ўз вақтида ва намунали тайёрлаш маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг халқ маорифи органларига яқиндан ёрдам бериб туришларига боғлиқ.

Биз, халқ маорифи органларининг мактабларга раҳбарлигини юксак даражага кўтариш блан янги ўқув йилида янгидан-янги муваффақиятларга эришамиз.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — Мавсумнинг ёпилиши 31/VII да **Бир севги афсонаси**, 1/VIII да **Юрак сирлари.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Ҳамза театрининг ёзлик биносида) 31/VII да **Тоҳир ва Зуҳра**, Ўзбекистон ССР Халқ артистлари **М. Ғофуров, Ш. Раҳимова** ва артистка **Т. Назаровалар** қатнашади. 1/VIII да **Муқимий**, Ўз ССР Халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Р. Ҳамраев**, Ўз ССР Халқ артисткаси **Л. Саримсоқова** ва **С. Хўжаевлар** қатнашади.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» (кундузи), СОБИР РАҲИМОВ номли, НАВОИЙ номли (кундуз соат 3дан кеч соат 10 гача), «ИСКРА» (кеч соат 6—20 минутгача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (соат 10 гача), «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8 гача), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 10 гача), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» янги бадиий фильм — **Буни унутиш мумкин эмас.**

НАВОИЙ номли — кеч соат 8 гача **Чегарада**, кеч соат 8 ва 10 да **Соррентога қайтиб кел.**

«РОДИНА» (кечқурун) **Богдан Хмельницкий.**

СОБИР РАХИМОВ номли кундузи **Цирк**

ТИКУЧИЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИ — **Сепли тўй.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ХИВА», «УДАРНИК», ТЕЛЬМАН номли, КИРОВ номли — **Буни унутиш мумкин эмас.**

«ОКТЯБРЬ» — **Богдан Хмельницкий.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — (кундузи) **Садко**, кечқурун **Бизнинг чемпионларимиз.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

31 июль ва 1 августда

Қурманғози номидаги Қозоғистон халқ чолғу асбоблари давлат оркестрининг

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЬЛАРИ

(Демократик ёшларнинг Бухарестда бўлиб ўтган IV Жаҳон фестивали лауреати)

Концертда: СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Кулеш Бойсеитова** ва Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Каукен Кенжатоев** қатнашади.

Оркестрнинг бош дирижёри — Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Ш. Қажғалиев.**

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

ДОИМИЙ ИШЛАШ УЧУН

металларни механик усулда ишлаш, темирчилик ва сварка ишлари учун **технолог инженерлар** ва **техниклар**, ускуналарнинг проектини тузиш учун **конструктор инженерлар** ва **техниклар**, **металлург инженерлар, вентиляция установкалари учун мутахассислар**, юқорида кўрсатилган ишларга **старший мастерлар** ва **мастерлар**

КЕРАК

Чирчиқ шаҳар, Ленин кўчаси, 100-нчи уйда **«Чирчиксельмаш»** заводининг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси, № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 оркали Партия турмуши бўлими — 136, Пропаганда бўлими — 157. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 136, Хатлар бўлими — 132 Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими — 38142

Р 07511. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1404